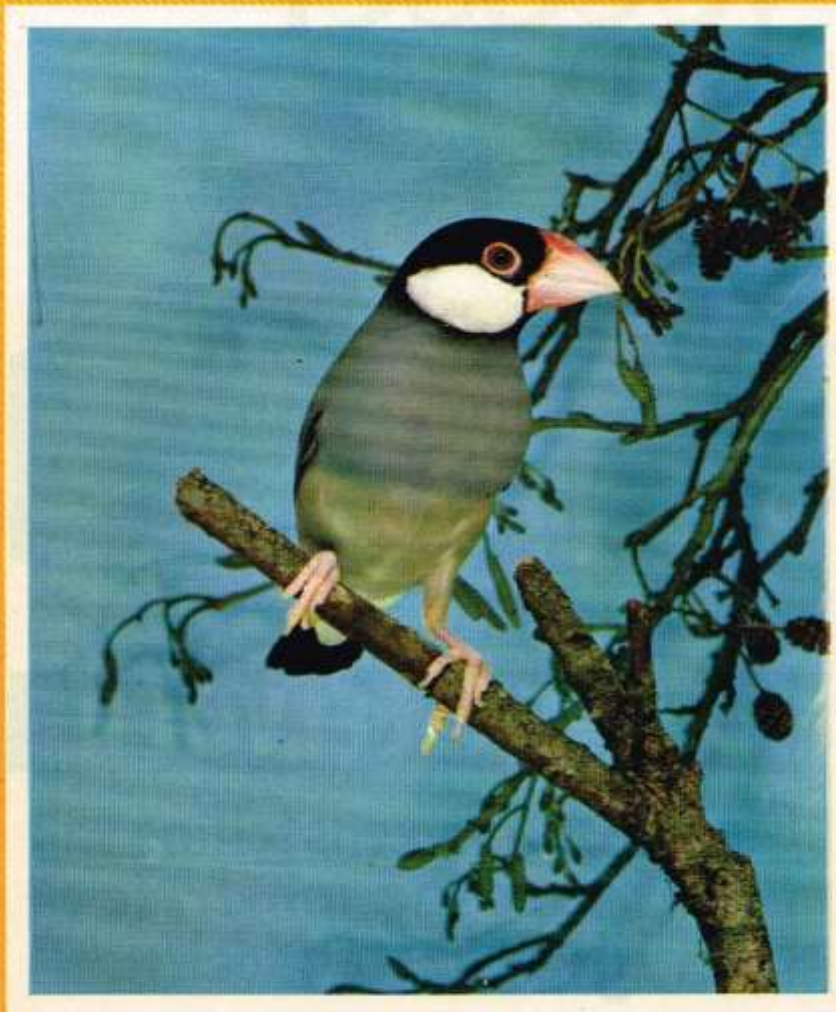

ONZE VOGELS

29e JAARGANG No. 2, FEBRUARI 1968

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

bevat 8
onmisbare
vitaminen...

die uw vogels zonder V8 te kort komen. Al pikkend pellen zij nl. hun voederzaad, waardoor de belangrijke vitamines verloren gaan. V8 door het vogelvoer bevordert de eetlust, de groei, de bevedering, de vruchtbaarheid en hun weerstand tegen ziekten. Bovendien bestaat V8 voor 24% uit licht verteerbaar eiwit.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouwbare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc. Bondskooien - Hoorluiven - Voerbakjes - Alles gepuntlast 100% service

"VERAKA"

Marktstraat 17, Telefoon 01690-448
Terheyden N.Br.

Het adres voor kweekvogels

Spitstaertamadines, Binsen,
Gordelgrasvinken, Bichenow,
Enz. enz. Goulds, Zilverkwartels,
Zilverduifjes, Dwergkwartels,
Australische Parkieten,
Prachtrosella, Stanley, Roodrug,
Gele Roodrug, Bourks, Turquoise,
Pennant, Bleskop, enz.
Verder alle soorten Zebra-vinken,
Kwartels, Engelse Postuurkanaries,
Yorkshire, Norwich, Gloster, Border,
Lizard, enz.
Tevens deze soorten gevraagd of ruil,

A. P. v. GILS

Oranjeplein 21, GOIRLE bij Tilburg
Tel. 04247 - 579

VOGELLIEFHEBBERS

lezen maandelijks

De Vogelwereld

Het tijdschrift van de A.O.B. verschijnt op minstens 48 blz. en bevat steeds artikelen over kanaries, exoten, parkieten en inheemse vogels en is regelmatig geïllustreerd met prachtige kleurplaten.

Abonnement per jaar (oktober tot en met september) f 9,— per jaargang, te storten op postgiro 115834 t.n.v. de Vogelwereld, Caronstraat 70, Hoboken.

Wij bieden U vrijblijvend aan of **Pand Tilburg**, onder rembours, incl. emb. Afnamen 25 kg of meer (ook gecombineerd); 50 kg een soort, f 0,02 p. kg reductie.

Gem. Kanariezaad, rood of zwart-wit	f 0,80 p. kg
Gem. Kanariezaad met Raadzaad	f 0,80 p. kg
Gem. Kanariezaad „Succes“	f 0,70 p. kg
Gem. Volièrezaad	f 0,65 p. kg
Gem. Trop. zaad	f 0,60 p. kg
Gem. Park.zaad	f 0,55 p. kg
Gem. Park.zaad (Gr.park.)	f 0,65 p. kg
Gem. Onkruidzaad	f 0,50 p. kg
Hennepzaad	f 1,— p. kg
La Plata Millet	f 0,48 p. kg
Trugjerst	f 2,25 p. kg
Egg-Food-eivoer	
1 kg f 3,25; ½ kg f 1,75; ¼ kg f 1,—	
Broedkool 3-delig 95 x 36 x 24	f 21,50
Broedkool 2-delig 75 x 36 x 24	f 18,—
Vinkenkool	f 8,—

Merekkool/Nachtegaal of Lijster	f 15,—
Plastic schaaltes	
10/12/13 cm	f 0,35, f 0,25 en f 0,20 p. st.
Vogelgrit (8 kg plasticzak)	f 1,90
Wit Kanariezaad	f 0,85 p. kg
Senegaljerst	f 0,70 p. kg
Negerzaad	f 0,85 p. kg
Koolzaad Hamburger	f 0,70 p. kg
Raadzaad, zoet	f 0,65 p. kg
Millet, rood of wit	f 0,65 p. kg
Haver, gebroken of gepelde	f 0,65 p. kg
Witte Pitten, extra	f 1,50 p. kg
Kanariesnoepzaad	f 1,— p. kg
Lijnzaad	f 0,70 p. kg
Universeel of Krachtvoer	f 1,50 p. kg
Sepia's	f 4,— p. kg
Kan.nestkastjes	f 0,65 p. st.
Zebra-vinkenkastjes	f 0,65 p. st.

Vogel- en Zaadhandel L. DENISSEN,
Goirkestraat 168 - Tilburg - Tel. 04250 - 4 18 63.

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Dr. Kuyperstr. 10, Breda, Telefoon (01600) 36137.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Adriaen Milderstraat 56a, Rotterdam, Telefoon (010) 256462.

Penningmeester: I. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, Telefoon (05760)-18631.

2e Secretaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel.

2e Penningmeester: C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom, Telefoon (01640) 6314.

Leden: J. Broekhuizen, Karel Doormanstraat 69, Alphen a.d. Rijn, Telefoon (01720)-3823.

W. G. Buggsing, Beeklaan 281, Den Haag, Telefoon (070)-336577.

W. J. Derksen, Hogelandsingel 70, Enschede, Telefoon (05420)-18137.

J. M. Hoebers, Hoofdstraat 5, Horst, Telefoon (04708)-1264.

W. G. Donk, Bergweg 37, Lochem, Telefoon (05730)-2107, na 18 uur.

J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, Telefoon (08860)-2978.

Chr. Waireven, Abt. Ludolfweg 136, De Bilt, Telefoon (030)-761208.

E. M. Wessels, Meyenhage 87, Rotterdam 23.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Coehornstraat 40, Bergen op Zoom.
Postbus 74, gir. nr. 1148324, telefoon (01640) 5007.

Geopend: 8.30-12.30 uur en 13.30-17.30 uur.
Zaterdag gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.
Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden. De contributie bedraagt in dit geval f 10,— per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling
Binnenland f 7,50 per jaar
Buitenland f 9,— per jaar
Buitenland per luchtpost extra tarief volgens P.T.T.-kosten.

ADVERTENTIES

Voor alle advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.
Advertentiekopie en betaling dient uiterlijk de 1e van de maand van verschijning in het bezit te zijn van het Bondsbureau van de N.B.v.V. Kleine annonces: Voor leden van de N.B.v.V. en abonnees op „Onze Vogels”, voor advertenties van zuiver particuliere aard als aankoop en verkoop van vogels, kooien, vogelboeken etc. f 2,00 per regel of f 2,50 per advertentie van maximaal 5 regels, mits de tekst duidelijk leesbaar is geschreven of geplakt op een ten name van betrokkene gestelde omslag met de opdruk: Goed voor een kleine advertentie ad f 2,50.

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.
De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich.
Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ONZE VOGELS

Maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

29e jaargang, no. 2, februari 1968
oplage 41.000 ex.

Redactie: J. Broekhuizen, Karel Doormanstr. 69, Alphen a.d. Rijn, telefoon (01720) 3823. Chr. Walraven, Abt Ludolfweg 136, De Bilt, telefoon (030) 761208.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 26 februari 1968

INHOUDSOPGAVE

	pag.
Oranjerood???	53
Mijn eerste jonge Roodsnavelkitta's	55
De Mozambique-sijs	57
Engelse postuurkanaries (10)	58
Diamantvink	60
Tijdschakelaar voor volière-verlichting	62
Kent u de „tjutjak-Rawa?"	63
Kraanvogels	64
De Rijstvogel	66
Boekennieuws	67
Tamboerijnduifje	68
Onkruidzaden	69
Kleurkanarievererving (2)	70
Provo's onder de weidevogels, de Kemphanen	72
Een ogenblikje	73
Aktie tegen kanariepokken	74
Probleemloze kweek met Blue-Bonnet (Roodbuik)parkiet	76
Broedresultaten met Viooltjesoor-kolibries	77
Alariokanaries	79
De Harzer Zangkanarie, de Schokkel	80
Briefwisseling van L. Kappinga en H. J. Veerkamp: keuraspecten	82
De tentoonstelling in Londen	85

Ontwerp en druk: Steens NV, boekdruk/offset, postbus 59 — Schiedam — Tel. (010) 260640*.

Wessel

De

keurmeester E. Adema.

Oranje- rood ???

Foto: P. Ramaekers

In aansluiting op het geschrevene over de „Zalm of Or. rood-schimmel” vogel, hier de tegenpool n.l. de Or. Rood-intensief vogel. Evenals de fraaie afbeelding van de „Zalm” vogel in het januari-nummer is ook deze afbeelding een lust voor het oog en menig vogelliefhebber zou wensen één of meerdere van deze vogels te bezitten.

Mocht er, zo ik reeds schreef, over de „Zalm” in het verleden veel stof zijn opgewaaid omtrent de juiste benaming van deze vogel, niet minder is dit het geval geweest met de Or. Rood-intensief. Daarbij moeten we direct vaststellen, dat het rumoer rondom deze laatste nog geenszins is verstomd. Integendeel. We zullen echter terug moeten grijpen in de historie van het ontstaan en de ontwikkeling van deze kleurvariëteit willen we dit vraagstuk op de juiste wijze kunnen benaderen.

Mede, of wel uitsluitend, hebben we aan ons kleurengamma kunnen toevoegen de Or. Rood-klasse, dank zij de erfschap van de mooie Capuzensijs, die deze kleur wilde weggeven en overdragen.

Voor het verkrijgen van de mooie diepe Or. Rood tint werd de kruising met de Capuzensijs onontbeerlijk geacht. Speciaal in de gepigmenteerde klassen vinden we nog steeds de prachtige bastaarden in de F1 en F2 generatie.

Zonder in een wetenschappelijk betoog te vervallen, moeten we vaststellen, dat vogels, en nu komt het hoge woord er uit, welke genoemd worden de „ROOD-factorigen” nog steeds een zeer grote belangstelling genieten bij kwekers en vogelliefhebbers.

Hiervoor zijn 2 redenen op te noemen; 1e. omdat alles wat rood gekleurd is, of daarmee vrijwel overeenkomt, te weten van oranje-oranje-rood en rood-oranje tot rood, aantrekkelijk is om te zien en 2e. vanwege het feit dat vogels met deze kleur een hogere handelswaarde bezitten.

Logisch, dat er steeds gestreefd is en gestreefd wordt om deze z.g.n. „roodfactor” te behouden en te verdiepen. Een dankbaar middel daartoe was het gebruik van deze factor, zo mooi voorkomend in onze Capuzensijs.

Een mens is van nature niet gauw tevreden te

stellen, hij wil steeds meer, vandaar het naarstig zoeken naar middelen die nog meer effect gaven dan datgene hetwelk reeds bereikt was met de z.g.n. „roodfactor“ uit de Capuzensijs. Een van deze middelen was gelegen in de ontdekking van de „Carotine“.

Wortel, boerenkool, om er een paar te noemen, waar tegen geringe prijs gemakkelijk was aan te komen bleek de zo gewenste Carotine te bevatten. Een bijkomende, gelukkige factor was, dat onze vogels niet vies waren van deze voedingsstoffen en deze graag nuttigden.

Een bewogen tijd was voor de vogelkweker, speciaal die van de kleurkweker, angebroken. Niet alleen het voeren van deze voedingsstoffen in zijn natuurlijke verschijningsvormen gaf succes, speciaal het schrapen van wortel en het daaruit persen van het wortelsap, eventueel gepaard gaande met onthouding aan onze vogels van het normaal verstrekte drinkwater, gaf een nog groter succes.

Vanaf dat tijdstip kregen kwekers, die een dergelijke voedermethode toepasten de bijnaam van „wortelboeren“.

De gevolgen bleven niet uit. De „krieg“ was toen pas goed losgebroken. Op TT's werden in de roodfactorige klassen de prijzen in de wacht gesleept door deze z.g.n. aangeduide „wortelboeren“. Vogels werden gekocht tegen peperige prijzen, doch na de rui, na een gewijzigd voeder-schema waarin geen wortelsap enz. voorkwam, bleken deze vogels n.l. de diepe „roodfactorige kleur“ te hebben verloren en bleef er een op stok zittende slap gele vogel en een sip kijkende kweker over.

Velen voelden zich dan ook zwaar „genomen“ temeer daar met de hand op het hart was verzekerd dat deze vogel niet was „opgevoerd“ hiermede het predicaat van „wortelboer“, voorlopig, ontlopend.

Vele z.g.n. natuurlijke kwekers hielden hun vogels weg van de wedstrijden, in de mening verkerende, en mogelijk zeer terecht, dat hun vogels toch niet aan bod kwamen.

De strijd om het „diepe rood“ ging verder. In de handel verschenen chemische preparaten, in poeder of wel in vloeibare vorm, welke pas goed het „rood“ in onze vogels brachten.

Mochten de vogels, gevoerd met wortel(sap) en die verkregen door kruising met de Capuzensijs de roodfactor verdiept hebben, aanspraak om uitgesproken „rood“ konden ze echter nog niet maken.

Wel kon gesproken worden van diep Oranje-

rood. Vogels gevoerd met de thans in de handel zijnde chemische kleurverheffende middelen, althans velen, kunnen zich deze weelde wel veroorloven, de grens van het diepe Oranje-rood is overschreden en zijn in het „rood“ terechtgekomen.

Op de wedstrijden zullen deze vogels echter geplaatst moeten worden in de klas: Oranje-Rood, daar het „Rood“ niet in het vraagprogramma is opgenomen.

Het verschil in kleur in de klas „Oranje-Rood“ is zeer variabel, van licht oranje-rood, via diep Oranje-rood tot Rood.

Het is en zal vermoedelijk voorlopig wel een vraagstuk blijven hoe deze kwestie van „oneerlijke concurrentie“ volledig op te lossen, door meer onderscheid in deze klasse te maken.

Het kneipunt in deze kwestie is n.l. waar ligt de **GRENS** tussen oranje-rood en Rood. Bij een scheiding zouden de uitgesproken Oranje-Rood vogels echter niet opzij gezet behoeven te worden voor de uitgesproken Rood vogels.

Een wiefrenner, een renpaard, waarop doping is toegepast wordt terzijde gezet. Is het onnatuurlijk opvoeren van onze vogels eigenlijk niet het zelfde ten opzichte van de natuurlijk gevoerde vogels. Doch hier geen opzij zetting.

Ik ben mij terdege bewust, dat de meningen hierover ver uiteenlopen. Het is ook niet mijn taak hier een oplossing aan de hand te doen, maar meen wel te mogen vaststellen dat door vele kwekers van het Oranje-rood de thans gevolgde klasse-indeling van deze vogels eerder een „Flop“ dan een „Top“ genoemd wordt.

Hierin ligt naar mijn menig dan ook een taak van de Technische Commissie opdat we straks op de wedstrijden, hoe mooi ook, niet enkel „Rood“ zullen zien en de prachtige, uitgesproken Oranje-Rood vogels, zoals bijgaande afbeelding zo voortreffelijk laat zien, niet bewust van de wedstrijden weg worden gehouden voor vogels waarmede niet gestreden kan worden n.l. het ROOD.

Hier moet naar mijn mening een oplossing gevonden kunnen worden, in het belang van de kwekers van deze vogels en in het belang van onze vogelsport.

Een herziening van de standaard op dit punt zou door velen worden toegejuicht.

□

Mijn eerste jonge Roodsnavelkitta's

L. Peters

Reeds in no. 4 van de jaargang 1967 mocht ik U enige wederwaardigheden met mijn roodsnavelkitta's vertellen. Op het moment dat ik dat artikel schreef, was ik in het bezit van een exemplaar *Urocossia erythrorhyncha*. Op 15 maart was ik bij een groothandel waar een tiental kitta's zaten en daar heb ik toen de grootste uitgezocht. We waren vrij laat terug ongeveer 7 uur 's avonds, en omdat de kitta zo groot is en er geen kooi van voldoende afmetingen beschikbaar was en de vogel uit een buitenvolière kwam, werd besloten hem bij zijn toekomstige gezelschap te plaatsen. Dat was het moment waar ik, gezien de ervaringen met de reeds aanwezige kitta, toch wel tegen opzag. Echter tot mijn grote verbazing werd het een allerhartelijkste begroeting. De vogel gaf een daarna nooit meer herhaald concert weg van allerlei fluit- en schreeuwtonen, terwijl hij naast de andere zat. Deze laatste bleef hierbij gewoon onaangeroerd zitten. Het gezang, dat werkelijk zeer enthousiast werd voorgedragen duurde ongeveer 10 minuten, waarna beiden gingen slapen vrij dicht naast elkaar gezeten op dezelfde stok.

Toen de vogels naast elkaar zaten bleek de nieuweling zichtbaar groter en ook feller gekleurd dan de reeds aanwezige. De kleurverschillen zijn niet zo groot, maar formaat kop en staart vallen duidelijk als groter op.

Regelmatig zaten de vogels elkaar, op de manier die ook bij Japanse nachtegalen is te zien, in de nekveren te pikken. Daarbij bleek dat de grote (de man) zich meer liet krauwen dan dat hij dit terug deed. De vogel zit daarbij inzalig te genieten en niets valt hem op. Toen bleek ook dat zijn hele manier van doen veel langzamer is dan bij de kleinere (de pop). Alarm slaan, nieuwsgierig komen kijken naar iets nieuws, het eten gaan bekijken, bij dit alles geeft de pop de toon aan. 15 mei was een regenachtige dag en terwijl ik naar buiten zat te kijken, ontdekte ik ineens dat beide kitta's stokjes en kleine takjes op het schuin aflopende dak van hun nachthok trachtten te deponeren. Deze vielen er prompt weer af. De dag erna heb ik toen zoals uit de foto blijkt, een fruitkistje op deze plaats vastgezet en hierin enig materiaal gelegd. Vanaf dat moment werden alle mogelijke kleine stukjes hout en gras in het kistje gelegd. Ze werden in een slordige ronde kring gelegd waarbij de bodem en wanden onbedekt bleven.

Op 17 mei nam ik in de morgen een paring waar. Dit werd voorafgegaan door krauwen en de paring zelf geschiedde zeer snel. De vogels gingen direct uit elkaar en toonden geen belangstelling meer

voor elkaar. Op 23 mei ging de pop bijna niet meer van het nest af en liet zich door de man voeren. Op 27 mei bleken er 4 eieren te zijn. Ze zijn zo groot als een duivei, zachtgroen gekleurd met bruine vlekken en spikkels. De man voerde de pop regelmatig. Ze kwam alleen van het nest af om te drinken en te baden. Boven het nest was een afdekking van plastic golfplaat aangebracht. De eieren lagen op de houten bodem van het kistje en omdat de pop bij het zien van vreemden direct van het nest af kwam kon dit niet goed gaan. Op zulke momenten bleek dat zij de eieren tussen de veren tegen haar lichaam aanhield en ze waarschijnlijk met de poten bij elkaar hield. Op 28 mei was dan ook al een ei stuk. Op 7 juni het tweede en op 13 juni het derde. Maar op 14 juni bleek er een jong te zijn, dat is 18 dagen na 27 mei en 22 dagen na 23 mei, zodat de broedtijd tussen 18 en 22 dagen ligt.

Het jong werd gevoerd door beide ouders, maar toch het meest door de pop. Op 19 juni bleek het jong dood en ongeveer 10 minuten nadat ik dit constateerde werd het jong opgegeten. De ouders waren hierbij zeer nerveus. Ik heb toen in afwachting van betere tijden het nest zelf volgelegd met hooi, gras en takjes en er een kuil in gemaakt, waar de eieren eventueel vast in lagen en niet konden rollen. En gelukkig op 2 juli was er weer een paring, op 4 juli ging de pop op het nest zitten en op 10 juli bleken er 5 eieren te zijn. Op 24 juli waren er 2 jongen. Op 29 juli hadden beide jongen verdacht lege kroppen en op 30 juli waren ze verdwenen waarbij weer de grote nervositeit van de ouders opviel. De andere 3 eieren bleken helaas onbevrukt.

Als voedsel ontvingen de ouders geweekt brood — 1 snee per dag —, ongeveer 3 cm³ honden- vlees uit blik (Chappie rundvlees), ruim universeelvoer, stukjes appel, sinaasappel en tutti frutti uit blik. Tevens regelmatig met de val gevangen muizen, geschoten mussen en eendagskuikens, alsmede ongeveer 15 meelwormen per dag. Bij het uitkomen van de jongen werden driemaal per dag nog ongeveer 20 meelwormen verstrekt, meer vlees en mogelijk iedere dag een mus, muis of kuiken. De volière ligt met de voorkant op het zuidwesten, op droge, met gras begroeide grond en is beplant met vlier en aan de achterkant met een dichte buiten de volière staande meidoornhaag.

De afmetingen zijn 3 x 2 meter, bij een hoogte van 2 meter. Aan de ene kant hadden zij geen burens, aan de andere kant zat een Vlaamse gaai, waarop vooral de pop het niet erg had en heeft

begrepen. Tijdens het voeren was vooral de pop erg nerveus en soms zelfs agressief. Gedurende de eerste 10 dagen lokte nestcontrole zelfs reacties uit, daarna werd nestcontrole echter gevaarlijk, omdat de pop dan aanviel.

Een hoed bracht uitkomst. Toen er jongen waren durfde ik helemaal niet in het nest te kijken, want de pop raakte dan totaal over haar toeren. Bij het verlaten van de volière ging ze direct het nest inspecteren en als alles in orde was, ging ze op de eieren of jongen zitten. Een van de vermoedelijke oorzaken, dat de jongen niet groot zijn gekomen is volgens mij die nestcontrole. De tweede oorzaak ligt in het voedsel dat naar ik achteraf meen te moeten constateren, te grof is geweest.

De eieren zijn vrij klein en de jongen uiteraard ook. De lengte van het jong is niet veel meer dan de snavelgrootte van de pop. De man is veel minder agressief en veel rustiger. Praktisch de hele broedverzorging rust op de pop. Deze kijkt zich met een voorbeeldige liefde, de kraaiachtigen eigen, aan broeden en voeren. Het is een genot te zien hoe zorgzaam zij voor haar nest en broedsel is.

Het is jammer dat door eigen schuld, waarschijnlijk beide broedsels verloren zijn gegaan. Toch ben ik echter een beetje trots op de niet verwachte resultaten. Voorzover ik heb kunnen nagaan is het tot op heden nog niet gelukt om roodsnavelkitta's in volière's tot nestbouw, eieren leggen en uitbroeden van jongen te krijgen. Het door mij in no. 4 jaargang 1967 vermelde vermoedelijke broedsel, bleek op foutieve berichtgeving te rusten. Het spijt me echter nog altijd, dat het waarschijnlijk eerste resultaat in een volière zo moest mislukken. Beide vogels zijn nu in de rui, be-

vinden zich in goede gezondheid en als alles deze winter naar wens verloopt, hoop ik volgend jaar op meer geluk te mogen rekenen. Beter eigenlijk, de vogels zo te behandelen dat zij niet onnodig in hun broedinstincten worden gestoord en daarvoor eigenlijk tot dingen komen, die tegen hun natuur indruisen.

De vogels hebben, nu er van broeden geen sprake zal zijn, tot het voorjaar ook de buurvolière ter beschikking. Zij moeten nu echter het grotere grondoppervlak delen met de vlaamse gaai. Meestal gaat dit goed, maar bij tijd en wijle krijgt mevrouw kuren en dan moet de vlaamse gaai het ontgelden. Als die nu verstandig is en vlug een onderdanige houding aanneemt, zoals dit bij kip-

pen te constateren valt, dan is er niets aan de hand. Maar gebeurt dit niet vlug genoeg, dan is het geschreeuw huizen ver hoorbaar. Het schijnt dat de pop bij deze soort, wat betreft territoriumverdediging e.d. de boventoon voert, want de man heb ik nog geen onvertogen woord tegen de vlaamse gaai horen zeggen. Wel kijkt hij altijd verbaasd op als zij begint en laat dan enige melodieuze fluittonen horen, die de pop snel kalmeren.

NASCHRIFT REDACTIE

Roodsnavelkitta's werden voor het eerst in een volière gekweekt in 1915 door Lord Lilford in Engeland. Daarna worden incidenteel wel successen gemeld. Onder meer onze medewerker Charles Everitt in Amerika lukte het enige jaren geleden de jongen goed groot te krijgen. Hij voerde naast universeelvoer 2 muizen per dag, bovendien nog wat rauw vlees, vrij veel meelwormen, bessen en wormen en allerlei insecten.

Wissel

De

DE MOZAMBIQUE-SIJS (Serinus Mozambicus).

A. B. PULLEN

Het Mozambique sijsje mag in verhouding niet zo populair zijn als diverse andere (vooral Australische) Exoten, toch is het een vogeltje waar men veel plezier van kan beleven en dat met enige zorg ook heel goed tot broeden te krijgen is en daarom laat ik hier mijn ervaringen met dit vogeltje volgen.

Enkele jaren geleden kwam ik in het bezit van een koppeltje Mozambique sijsjes, maar na enige tijd was de pop dood. In de winter 65/66 verkreeg ik weer een pop en dit span begon in mei broedneigingen te vertonen.

De man was feller dan normaal en zong ook meer en bovendien zag ik beiden met pluusjes en takjes in de snavel rondvliegen. Omdat ik merkte dat ze een voorkeur hadden voor een plekje in de buitenvolière tegen het gaas in een bos dennengroen, maakte ik daar een ondergrond van hooi en dit werd door de vogels zelf afgebouwd tot een fijn, komvormig en vrij klein nest. Hierin werden 3 eitjes gelegd. Deze zijn lichtblauw van kleur (soms bijna wit) met enige bruine stippen.

De pop bebroedde deze eieren zeer trouw, terwijl de man het nest verdedigde en zelfs grotere vogels zoals de groenlingen haalden het niet in hun hoofd in de buitenvolière te komen en moesten in het nachthok broeden. De broedduur bedroeg 14 dagen en de jongen kwamen niet allen op dezelfde dag uit, zodat ik veronderstelde, dat de pop direct begint te broeden na het eerste ei. Na \pm 1 week was er één jong dood. De beide anderen kwamen na ongeveer 19 dagen uit het nest. Ze kruipen dan wat door de takken en van vliegen is nog geen sprake. In deze periode moet men ervoor waken dat de jongen droog zitten en niet door zware regenval geplaagd kunnen worden, want dit kost onherroepelijk jonge vogels.

Het vliegen wordt slechts langzaam beter en pas \pm 2 weken na het uitvliegen, zie je ze naar de bodem vliegen en dan zijn ze ook vrij gauw zelfstandig en moeten ze van de ouden afgehaald worden. De dag na het uitvliegen had de pop weer een ei in het zelfde nest, (dat ze overigens uitstekend schoonhouden). Dit nest leverde 3 jongen op, die echter niet groot kwamen (waarschijnlijk het verkeerde voedsel, ik was toen juist met vakantie). Het 3e nest leverde weer 3 jongen op, die prachtig groot kwamen, zodat ik er dus in totaal vijf had.

Dit jaar deed ik hetzelfde koppel in een kleine box, samen met een koppel zebra-vinken en later nog een stel tijgervinken. Hiermede leven

ze in goede harmonie omdat ze niets gemeen hebben met deze soorten. Het duurde een flinke tijd voordat ze op gang kwamen. Ik had flink wat takken opgehangen maar ze konden hun draai niet goed vinden, hoewel ik op verschillende plaatsen weer nestondergrond gemaakt had, totdat ze ineens een kanarietouwnestje,

Foto: P. Ramaekers

zomaar aan het gaas van de tussenwand gehangen uitkozen. Het 1ste nest bestond uit 2 eitjes, waarvan uiteindelijk één jong groot kwam. Het 2e nest bestond uit 3 eitjes en leverde ook 3 jongen, waarvan er 2 op stok kwamen. Het 3e nest (weer 3 jongen) werd in de steek gelaten waarschijnlijk doordat de pop in de rui viel.

Al met al vond ik dit weer een leuk resultaat. Rest mij nog te vertellen, dat het voedsel bestaat uit gewoon zaad voor tropische vogels, kanariezaad, opfokvoer, geweekt witbrood, veel groenvoer en graszaden (vooral raaigras, lollum perenne), vossestaart (*slopecurus pratensis*) en kropaar (*dactylus glomerata*) kwamen in aanmerking.

Als er jongen waren gaf ik takken met bladluis en die eten ze ook graag. Meelwormen eten ze niet (de mijne terminste niet). Baden doen ze graag en veelvuldig. Resumerend kan ik U zeggen, dat U veel plezier aan deze vogels kunt beleven, mits ze de juiste sfeer vinden in de volièrre, want dit schijnt wel belangrijk te zijn voor het broeden. Ik wens U veel succes met Uw Mozambique-sijsen.

ENGELSE POSTUURKANARIES (10)

P. J. Sanders

Aangezien er 'n groot verschil is in de maat van de kleinste en de grootste van de postuurkanaries, wordt U aangeraden om de kooien zo groot te maken dat ze geschikt zijn voor alle soorten van kanaries en dat is 40 cm hoog, 45 cm breed en 30 cm van voor naar achter. Als de kooien 'n beetje kleiner zijn kunnen ze toch wel gebruikt worden

voor lizards, borders en glosters, maar de yorkshires, norwich en de Manchester reuzekanaries zullen er niet genoeg ruimte in hebben. Het is heel noodzakelijk dat alle vogels genoeg ruimte zullen hebben om te exerceren, want anders blijven ze niet lang goed gezond. Bovendien is het dan ook veel gemakkelijker voor de kanaries om mooi zuiver te blijven, wat natuurlijk ook helpt om ze in goede conditie te houden.

Al deze dingen zijn van nog groter belang voor de liefhebbers die hun postuurkanaries willen tentoonstellen, want 'n vogel die niet 100% fit is zal nooit naar een T.T. gestuurd moeten worden omdat het op de eerste plaats niet goed voor hem is, hij toch lage punten zal krijgen en het is natuurlijk ook geen goede advertentie voor de liefhebber of voor de T.T.

Door ervaring heeft de schrijver uitgevonden dat de beste kooien deze zijn die door schuifjes in een aantal kleinere kooien van de eerder genoemde maat kunnen worden gemaakt. Bijna iedere vogelliefhebber komt ruimte te kort in zijn of haar vogelhuis en dit was ook het geval met de schrijver en daarom werden kooien gemaakt om daar mee een paar lege plaatsen in te vullen. Deze kooien zijn groter dan die van de batterijen en worden hoofdzakelijk gebruikt om de poppen te laten uitrusten omdat er daar 5 of 6 bij elkaar in kunnen zonder ze te overladen. Na de rui worden alle poppen die niet tentoon worden gesteld in een buitenvolière gelaten. Als een batterij 4 kooien lang en 4 hoog is, is het mogelijk om ze te gebruiken als 4 lange, 8 van half deze lengte of 16 enkele door het gebruik van schuifjes. Als de batterij groter wordt gemaakt zal er gewoon-

lijk wel moeite zijn om ze te bewegen als U in het voorjaar vóór het kweekseizoen en weer in het najaar eens goed gaat schoonmaken.

Alle kooien hebben ook uitschuifbare laatjes voor de vloerbedekking en die zijn natuurlijk erg gemakkelijk met de wekelijkse schoonmaak. Als vloerbedekking wordt grof zaagsel van dennehout gebruikt, en geen zand omdat dit de kanaries veel vlugger vuil maakt en soms ook meer last geeft met de voeten. Het zaagsel moet echter wel goed grof zijn, want als het te fijn is vliegt het overal rond en kan dan ook wel schadelijk zijn, omdat behalve dat het het water en het voer zal bestoffen, het door de vogel kan worden ingeademd, met als gevolg dat ze bronchitis en dergelijke ziekten zullen kunnen krijgen.

Als echter goed zaagsel wordt gebruikt kan er helemaal geen kwaad mee, en als dat eenmaal per week vernieuwd wordt, zullen de kanaries er altijd prima uit zien.

In plaats van zaagsel kunnen ook de dennehout krullen die met een schaaftmachine worden ge-

maakt worden gebruikt en die zijn ook uiterst goed geschikt ook al ziet dat er dan misschien niet helemaal zo goed uit als het in de kooien is. De stokjes zijn bij de schrijver niet achter in de kooien vastgehouden, maar zitten alleen maar aan de tralies vast zo als gezien kan worden aan de bijgaande tekening.

Op deze manier is het veel gemakkelijker om de stokjes zuiver te maken omdat ze van buiten de kooi in een paar seconden kunnen worden verwijderd door alleen maar de tralies een weinig te buigen wat daar aan helemaal geen schade doet

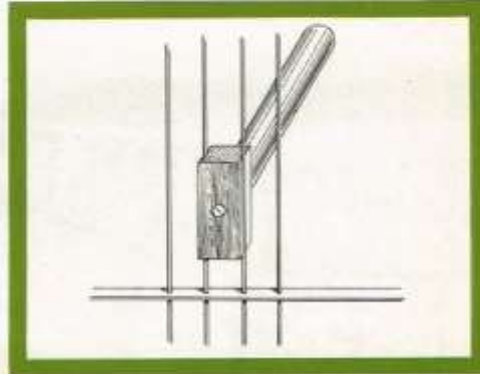
als de einden van de stokjes goed passen. Bovendien zijn de stokjes op die manier ook goed springachtig zo als een takje aan een boom en is het voor de voeten van de kanaries ook niet zo hard als ze van het ene naar het andere vliegen. De doorsnee van de stokjes is van 10 tot 13 cm., maar voor de eerste maand of 6 weken nadat de jonge kanaries uitvliegen krijgen ze alleen maar stokjes zo dik als een potlood (6 cm.) omdat tot die tijd hun poten nog niet sterk genoeg zijn om de dikkere stokjes goed vast te houden. Daarna krijgen ze voor een dag of 14 een dik en een dun stokje en op die manier wordt de kans dat de jonge vogels beschadigde voeten zullen krijgen natuurlijk ook veel minder. Het zogenaamde nestpootje komt lang niet altijd al in het nest voor, maar komt dikwijls gedurende de eerste week nadat ze uitvliegen door het gebruik van te dikke stokjes. De grotere soorten van kanaries hebben van nestpootjes gewoonlijk meer last dan de kleinere rassen omdat, door hun zwaarder gewicht, ze harder op de voeten neerkomen met als gevolg dat de voeten gekwetst worden. Het is wel mogelijk om deze poten weer te genezen, maar gewoonlijk zijn de kanaries niet meer zo goed voor het tentoonstellen daarna, omdat ze hun poten niet meer zo goed zullen gebruiken om hun de vereiste positie te geven en in plaats daarvan een bukkende houding over houden. Omdat het erg teleurstellend is om een goede jonge kanarie te kweken die veel belooft voor de T.T. is het natuurlijk wel de moeite waard om sommige dunne stokjes te maken voor gebruik bij de jongen.

Het is ook belangrijk om alléén zachthout, zo als dennehout te gebruiken want van te harde stokjes krijgen de poten nog al dikwijls schade en een pootje met een likdoorn of een zweertje is ook niet zo erg gemakkelijk om te genezen en natuurlijk erg onaangenaam voor de vogels.

Het spijt de schrijver om zo veel over de stokjes te blijven zaniken, maar aangezien dat onze vogels minstens 90% van hun leven op een stokje zijn, moeten die toch zo aangenaam mogelijk voor hun zijn. Mooi glad geboende of geschuurde stokjes zijn ook niet goed en het is veel beter om ze met een blad van een ijzerzaag een beetje ruw te maken zo dat de kanaries ze dan beter vast kunnen houden. De kooien kunnen van binnen gewit of met plastieke verf geschilderd worden, maar het is beter ook al is het iets duurder en heeft het meer tijd nodig om glanzende verf te gebruiken, want dat maakt het uitwassen veel gemakkelijker. Het is natuurlijk noodzakelijk om de kooien minstens twee maal per jaar goed uit te wassen en dan de ene of de andere van de vele veilige insektendodende middelen te gebruiken om roole luizen en dergelijke insecten te bestrijden.

Ieder vogelhuis moet voldoende licht en ventilatie hebben. Elektrisch licht is wel aangelegd in

de vogelhuizen van de schrijver, maar wordt bijna nooit gebruikt. Gedurende de korte winterdagen moeten de meeste vogels gevoerd worden als het donker is omdat er nog geen daglicht is als de meeste liefhebbers 's morgen van huis moeten en ze 's avonds niet thuis komen voor dat het weer donker is, maar als U een lamp van ongeveer 6 watt gebruikt (een nachtlampje) dan kunt U genoeg zien om te voeren en de kanaries zullen rustig doorslapen; dat is als U tenminste niet erg te veel lawaai maakt. Als door het ene of andere ongelukje de vogels toch wakker worden, dan worden ze dikwijls wel erg bang en

vliegen ze overal tegen aan en dan moet geen tijd verloren worden, maar het grote licht vlug worden aangedaan.

Het is helemaal niet nodig om warmte aan Borders of Glosters te geven ook al bevriest het water ook in het vogelhuis. Schijnbaar kunnen ze veel beter tegen de koude dan deze liefhebber en ze zien er gewoonlijk prima uit gedurende de vorst.

De andere Engelse postuurkanaries zoals lizards, yorkshires, norwich en de manchester reuzekanaries hoeven ook helemaal niet vertroeteld te worden, maar die kunnen schijnbaar toch niet helemaal zo goed tegen de koude en daarom wordt U wel aangeraden om voor hun de een of andere soort van verwarming te geven. Hier in Engeland zijn er diverse soorten verwarmingen bij de kanarieliefhebbers in gebruik die automatisch wordt ingeschakeld als de temperatuur beneden ongeveer 9 graden Celsius valt in het vogelhuis en wordt weer uitgeschakeld als het daar weer boven komt. Het is echter heel goed mogelijk om helemaal geen verwarming aan Postuurkanaries te geven als U ze eerst langzaam laat acclimatiseren. Het is echter zeer belangrijk dat als kanaries die gedurende de koude tijd van het jaar worden gekocht en waar van niet zeker wordt geweten of ze uit een koud of uit een warm vogelhuis komen ze te behandelen als of ze aan warmte gewoond zijn want anders kan het mis lopen.

Diamantvink (stagnopleura guttata). Herkomst: Australië.

J. H. J. Hekkert

De diamantvink komt uit het zuidelijk gedeelte van Australië en behoort tot de groep van de Australische prachtvinken.

Ook is het een van de meest gezochte vinken, hetgeen geen wonder is, daar hij bijzonder aantrekkelijk van kleur is en door zijn beweeglijkheid een prettige indruk maakt.

daarentegen de man een donkerder kleur heeft met een enigszins blauwe waas erover. Ook is het rood op de stuit bij het vrouwtje donker dan bij het mannetje. Bij de oude vogels is dit buiten de broedtijd bijna hetzelfde. En nu zitten we voor de problemen, want zijn het jonge of oude vogels die we hebben. Zijn het oude vo-

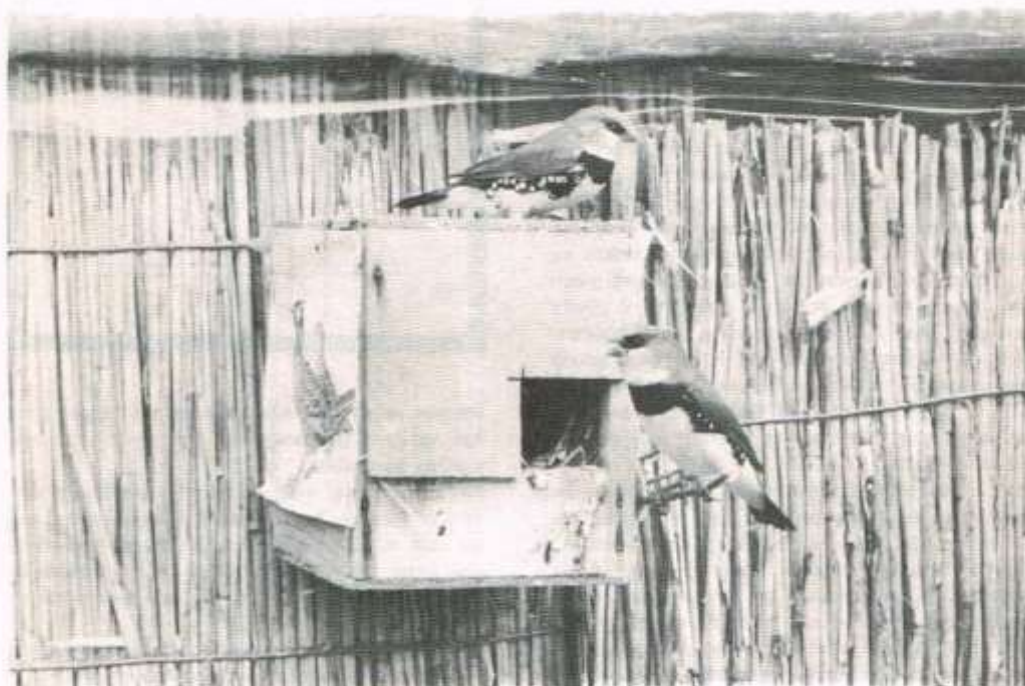

Foto: J. H. J. Hekkert

Pas ingevoerde vogels moesten zorgvuldig geacclimatiseerd worden, maar aangezien de uitvoer van vogels in Australië al menig jaar verboden is, is dit nu geen probleem meer en kan de diamantvink tot de sterke prachtvinken gerekend worden die onverwarmd kunnen overwinteren.

Een nadeel zou genoemd kunnen worden dat de geslachten moeilijk te onderscheiden zijn, zodat vele liefhebbers lange tijd in het bezit zijn van twee mannen of poppen, terwijl hij denkt een paartje te bezitten.

Toch zijn er, wanneer we de vogels wat nader bestuderen, wel enige verschilpunten op te merken.

Bij jonge vogels die op kleur zijn heeft de snavel van de pop een licht rode kleur terwijl

gels die broedrijp zijn of nog in de rustperiode. Misschien hebben we wel een oude en een jonge vogel.

Het beste kunnen we de geslachten onderscheiden door op de gedragingen van de vogels te letten. Wanneer de vogels broedrijp zijn laat het mannetje voortdurend zijn gezang horen en vliegt met een lange strohalm in de snavel heen en weer, het vrouwtje zal zijn gedragingen beantwoorden met een eenvoudige roep. Het mannetje vliegt ook voortdurend achter het vrouwtje aan.

Wanneer men het geluk heeft over enkele van deze vogels te mogen beschikken dan haalt men er al gauw een geschikt broedpaar uit, want zij gaan vrij vlug tot broeden over, alhoewel zij zeer

kieskeurig zijn in het kiezen van een partner. Zij beginnen met het broeden vroeg in het voorjaar en gaan tot diep in de herfst hiermee door. Broedrijpe vogels kan men al aantreffen wanneer zij 8 tot 10 maanden oud zijn.

In de vrije natuur worden de nesten dicht bij elkaar gemaakt en bestaan uit grof materiaal, terwijl de binnenkant geheel bekleed wordt met veertjes.

In een ruime volière kunnen dan ook meerdere paartjes gehouden worden. Voor het broeden nemen ze het liefst een nestkastje van het gesloten type dat ook hier nagenoeg geheel gevuld wordt met grove vezels, de ingang is dan klein en ook hier is het nest bekleed met veertjes en ander zacht materiaal.

Daar de man lange grashalmen gebruikt voor nestmateriaal zit het nestkastje in twee dagen vol. Tijdens het opbouwen van het nest kunnen er reeds eieren door de pop gelegd worden. Tijdens het broeden wordt het nest vervolmaakt. Alhoewel in vele boekwerken staat beschreven dat deze vogels een vrijstaand nest maken, doch ook een nestkastje voor lief nemen, heb ik in de afgelopen vier jaren dat ik met deze vogels broed in mijn ruim beplante volières, alleen in nestkastjes zien broeden. Waarschijnlijk komt dit, omdat er bijna geen geïmporteerde vogels meer zijn.

Het legsel bestaat uit 4 - 6 eieren die 14 - 16 dagen bebroed worden. Wanneer de jongen uitgekomen zijn is dit direct aan het gedrag van de ouden te merken. Zij zijn dan onrustiger en aanmerkelijk drukker dan anders.

Het verstrekte opfokvoer, geweekte brood en de gekiemde zaden zijn vlug verdwenen en grote hoeveelheden groenvoer worden dan verorberd. Het levend voer mag niet ontbreken doch hiermee moeten we ons beperken daar anders de ouden na een dag of tien de jongen verlaten en een nieuw legsel beginnen.

De jongen groeien zeer snel op en het zijn echte veelvraters. Na drie weken verlaten zij het nest. De eerste dagen na het uitvliegen zijn het nog wat domme en schuwe vogels, maar de ouden weten er wel raad mee.

De jongen zijn na twee weken uitvliegen reeds zelfstandig en de oude pop begint dan een nieuw legsel.

Alhoewel het geen vechtlustige vogels zijn, is het raadzaam de jongen apart te zetten voor de volgende jongen uitvlegers. Wanneer de jongen ongeveer vier maanden oud zijn, zijn ze volledig

op kleur en op dat moment kan men de geslachten het gemakkelijkst herkennen aan de snavelkleur.

Uit het voorgaande blijkt wel dat het volièrevogels bij uitnemendheid zijn.

Hij wordt echter ook wel in kooien of vitrines gehouden. Deze levendige vogels hebben dan in de regel te weinig lichaamsbeweging en worden dan spoedig vet, hetgeen voor hun conditie niet bevorderlijk is en de broedresultaten sterk beïnvloeden.

De eieren of de jongen van de diamantvinken worden ook wel overgelegd onder japanse meeuwen die dan als pleegouders dienst doen.

Aangezien het veelvraters zijn, moet men niet meer dan twee tot drie jongen door de meeuwen laten grootbrengen, daar ze anders onvoldoende voedsel krijgen.

Men moet echter wel proberen deze meeuwen ook levend voer te laten eten en meeuwen uitkiezen die reeds meerdere malen bewezen hebben goede pleegouders te zijn.

IN MEMORIAM

	in leven lid van de afdeling:
P. H. Kunst	Huissen
W. Nijboer	Diever
J. Mast	Diever
J. de Duune	Boskoop
J. Kusters	Geldermalsen
C. v. Rijn	Katwijk
H. Teeuwen	Budel
J. Bosman	Nunspeet
J. H. Hölsgens	Obbicht
Mr. H. P. van Heijst	Doetinchem
A. de Vries	Werkendam
W. Hagens	Nw. Vossemeer
D. K. Keymel	Vlissingen
W. H. Hartman	Leiden
G. Kruger	Vlaardingen
M. Quist	Tholen
C. Voogt	Maasland
L. A. Jansen	Helmond

Ussel

De

TIJDSCHAKELAAR VOOR VOLIÈRE-VERLICHTING

G. J. v. Mansom

Er bestaan verschillende opvattingen over het al of niet gebruik maken van kunstverlichting in volières.

Er is een categorie liefhebbers, die dit in strijd vinden met de natuur, waarbij ze uitgaan van de toestand hier in Nederland. Voor tropische vogels echter gaat dit volgens mij niet helemaal op. In Nederland is met name in de wintertijd de verhouding licht en donker totaal verschillend met de plaats van herkomst van de vogels.

Om de verhouding licht en donker op de plaats van herkomst te kunnen nabootsen heb ik een opstelling gemaakt om gedurende de wintermaanden met behulp van T.L. verlichting en lampjes van 10 W, de lichtperiode per dag te verlengen. Een bijkomend voordeel is dat ik ook gedurende een gedeelte van de avond het gedrag van mijn vogels kan bestuderen. Een zeer eenvoudige methode om dit te bereiken is het aan- en uitschakelen van de verlichting met de hand.

Een groot nadeel is dat dit niet regelmatig gebeurt, en we dan verder van de natuur zijn dan zonder kunstverlichting.

Om dit te ondervangen heb ik een apparaat gebouwd dat automatisch de verlichting aan- en uitschakelt.

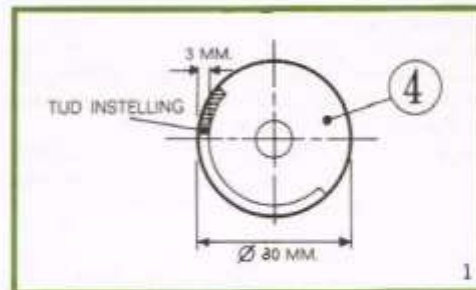
Een principe beschrijving hiervan wordt hieronder gegeven.

Onderdelen

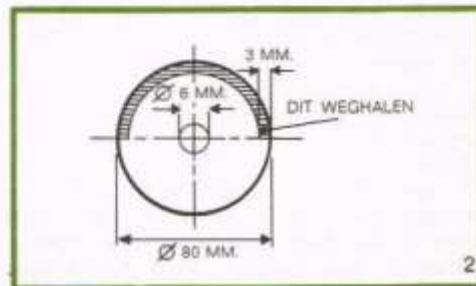
1. Men neemt een elektrisch uurwerk, gebruikt daarvan de as van de kleine wijzer. Deze as loopt 1 omwenteling in 12 uur, vertraagt men deze met 2 tandwieljes, met een verhouding 1 : 2, dan zal deze as 1 omw./24 uur lopen. Men moet wel de slijpkoppeling als deze aanwezig is, in het uurwerk vast solderen.
2. Een grondplaat (spaanplaat).
3. 1 as 6 mm.
4. 4 schijven 80 mm (messing of pertinax) ± 3 mm.
5. 2 microschakelaars.
6. 2 busjes (messing). (Voor afmeting van de onderdelen zie schets).
7. steun voor as.
8. 2 beugeltjes voor microschakelaars.

Werking en afstelling

Op deze tijdsklok is een T.L. buis voor verlichting en een lamp van 10 W. (220 v.) voor schemering aangesloten. Op de as van 6 mm zitten 2 schijven, die elk ook weer uit twee delen bestaan. Uit elke schijf haalt men een uitsparing. (zie schets I)

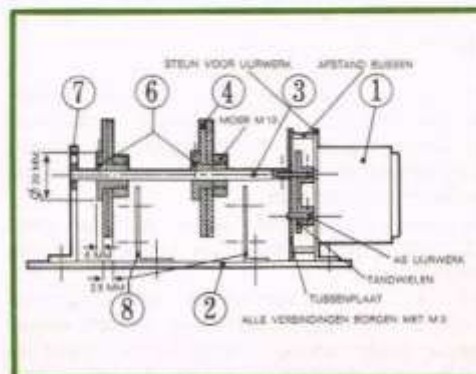
Als we twee schijven tegen elkaar zetten kan men elke gewenste tijd instellen. (zie schets II)

Heeft men de grote verlichting afgesteld, dan moet men er voor zorgen, dat men de kleine verlichting (10 W.) zo afstelt, dat deze aangaat als de grote uitgaat. De kleine lamp dient er voor dat de vogels die nog op de grond zitten de stok kunnen vinden, deze laat men ± 20 à 30 min. branden.

Deze klok stelt men 1 keer in de veertien dagen bij.

Voor verdere gegevens zie tekening

Ussel

De

Kent u de „Tjutjak-Rawa“?

M. de JONG

Het is niet zó bevreemdend dat men deze vogel zelden of nooit aantreft in een vogelpark, dierentuin, volière of kooi in Nederland. Deze fraaie zangvogel, waarvan ik u geen signalement behoeft te geven, aangezien de redactie dit reeds deed in een naschrift op het ingezonden stukje van de heer C. A. Bastiaans (Onze Vogels, sept. '67, no. 9), moet momenteel gerekend worden tot de vrij zeldzame vogels van Java. Op Sumatra komt hij echter nog in grotere aantallen voor en ook op Borneo en in Malakka is hij geen onbekende. Deze zeldzaamheid is te danken (of te wijten) aan het feit, dat deze buulbuul zó zeer werd gezocht als kooivogel, dat beschermende maatregelen tegen de vangst noodzakelijk werden. Dat hij slechts sporadisch op Java voorkomt mag blijken uit het volgende: hij wordt niet genoemd in „De avifauna van Tjibodas en omgeving“, noch in „De avifauna van de Plantentuin“. In de „Bijdrage tot zoölogie van Java“ schrijft de heer Hoogerwerf: „Met zekerheid zijn mij de eieren van deze buulbuul, die op Java zeker geen gewone verschijning kan worden genoemd, niet bekend, maar in het Museum te Buitenzorg zijn misschien twee eieren beschikbaar, afkomstig van deze buulbuul“. In de „Zoölogische Verhandelingen“, uitgegeven door het rijksmuseum van natuurlijke historie te Leiden, samengesteld door de heren Hellebrekers en Hoogerwerf, wordt vermeld: „This very lovely bird may be considered a fairly rare species in today's Java“.

De wetenschappelijke benaming is in de loop der tijden ook nogal eens aan veranderingen onderhevig geweest. Als ik het wel heb werd hij door Gmelin *Ixos ochrocephalus* genoemd, dat later werd gewijzigd in *Trachycomus ochrocephalus*. Een volgende verandering was *Trachycomus zeylandicus* en de huidige „zondagse“ naam is *Pycnonotus zeylandicus*. (Voor de volgorde van de wijzigingen van de eerste drie namen durf ik mijn hand niet in het vuur te steken). De geelkop-buulbuul (Brehm spreekt van „geelkop-pige ixos“) heet in de Engels sprekende landen **yellow-crowned bulbul**, op Java **tjutjak rawa** (spreek uit tjoetjak-rawa) en op Sumatra **barau-barau**. Hij behoort niet tot de echte lijsters; deze vormen namelijk een sub-familie (Turdinae) van de Muscicapidae, terwijl de buulbuuls behoren tot de zelfstandige familie: Pycnonotidae. Op Java heb ik de geelkop slechts een paar maal gezien; vaker in de buurt van Balikpapan en de Sangkulirang rivier op Borneo, alsmede bij Palembang op Sumatra, maar dit kunnen echter best ondersoorten zijn geweest.

Een nest heb ik helaas nooit gevonden, maar dit zal wel identiek zijn aan het bouwsel der overige buulbuuls. De „wieg“ heeft veel weg van een kneuenest maar dan groter uiteraard, vervaardigd van grasachtige plantedelen, vezeltjes, worteldraadjes, van binnen (soms) gestoffeerd met haren en van buiten gedeeltelijk bekleed met bamboeblaadjes en rietschilfertjes. Een voltallig legsel bestaat doorgaans uit twee eieren, die als volgt worden beschreven: vrij breed-ovaal met duidelijk verschillende polen; de fijne schaal is glad, slechts matig glanzend. De grondkleur varieert van heel bleek roze-wit tot warm zalmkleurig met een licht purperen ondervlekking, waarover bruinachtige tot rode vlekjes verspreid staan, het dichtst aan de stompe pool. De tjutjak-rawa's houden zich het liefst op in de buurt van water, bijvoorbeeld temidden van de oeverbegroeiing van rivieren en andere waterlopen. Hun hoofdvoedsel bestaat uit allerlei vruchten, maar ook insecten, larven, rupsen en dergelijke worden allerminst versmaad.

Zoals de merel bij ons het ochtendconcert inluidt met zijn fluitende jubelzang, zo is in Indonesië deze „geelkop“ de eerste, die zich laat horen. Zijn voordracht begint vrij zacht en is een melodius gekweel, dat na betrekkelijk korte tijd plotseling overgaat in een schril gefluit, net of het dier zich ontzettend opwindt en ergens „wit heet“ over is. En dat is ook zo, als wij althans de sage mogen geloven, die hierover wordt verteld. Het is een leuk verhaal, dat ik de lezers van ONZE VOGELS beslist niet wil onthouden: in deze sage treedt de barau-barau op als kleermaker, die een kleeft heeft geleverd aan een schildpad. Er ontstaat echter een hevige ruzie over de betaling, want de schildpad is het allerminst eens met de snit van het slecht passende, gebogen rugschild. De schildpad vertikt het dan ook ten enenmale te betalen en daarom gaat de vogel elke ochtend weer, vóór dag en dauw naar de waterkant om de „wanbetaler“ te manen. Hij begint te soebatten met een zacht, uitermate vriendelijk gekweel. Maar steevast weigert de „bultenaar“ waarop de buulbuul in woede uitbarst en dit uit in een scheldend getier. Maar als de matahari (oog van de dag = zon) hoger en hoger klimt, duikt de schildpad onder water en zwijgt de tjutjak-rawa gedurende de rest van de dag.

KRAANVOGELS

door R. R. P. van der Mark

Kraanvogels, die al eeuwen als siervogels worden gehouden, komen steeds meer in de belangstelling te staan van particuliere liefhebbers, die beschikken over een flinke tuin, of weilandje, zo mogelijk met een vijver, of plas, of omzoomd door een niet al te zeer vervuilde sloot.

Kraanvogels zijn met hun prachtige kleuren en

Juffer kraanvogel

tekeningspatronen, hun lange sierveren en opvallende lichaamsgrootte siervogels bij uitstek.

Met eenvoudig voedsel, in de vorm van gemengd graan, oud brood, gedroogde garnalen nemen ze genoegen, terwijl deze sterke vogels zo gehard zijn dat ze onze winter gemakkelijk in de open lucht kunnen doorstaan. Wie een fokpaar van de meest kostbare soorten heeft, zoals bijvoorbeeld van de Stanley oftewel Paradijs Kraanvogels, neemt vanzelfsprekend geen risico's en plaatst hen bij barre kou tijdelijk in een schuur, waar een dikke laag stro of turfmolm pootbevrozing doet voorkomen.

Terecht beroemd om hun balts-paringspelen draaien kraanvogels in het voorjaar met sierlijk uitgespreide vleugels en zonderlinge halsdraalingen al snavelklepperend om elkaar heen, waarbij ze schrille geluiden uitstoten; cirkels, achten en renpartijen door de tuin zijn dan aan de orde van de dag en de eigenaar staat versteld van zoveel gracieus en snelheid! Als volleerde balletdansers, maar dan van het klassieke type, buigen ze zich afgewisseld door werkelijk gracieuze bewegingen met opgenomen en over de rug weggeslingerde steentjes en takjes.

Op 3-jarige leeftijd, wanneer ze fokrijp zijn, vormen de paren zich en bestaat de kans, dat een paar aan de rand van het water een zeer eenvoudig nest bouwen, waarin slechts 1-2 eieren worden gelegd; na een gemiddelde broedduur van

niet minder dan 36 dagen is het kroost ter wereld en al spoedig volgen de kuikens als echte nestvlinders hun ouders, op zoek naar voedsel, dat bestaat uit wormpjes, oud brood, gemalen vlees, gedroogde garnalen, opfokvoer met bijmenging van AD vitamine en enheptin.

Ook neemt men de eieren wel weg, teneinde hen onder broede hoenders te laten uitbroeden, of worden de eendagskuikens kunstmatig opgefokt, teneinde doodtrappen door de ouders te voorkomen. De kunstmatige opfok met de huidige zo verfijnde straallampen lukt ook vaak prima, getuige de jonge Kraanvogels, Emu's, Casuarissen en Struisvogelachtigen in diverse dierentuinen, vogelparken en bij particulieren.

Kraanvogels zijn uitmuntende vliegers en hoe goed hun verzorging ook is, zij nemen de benen en gaan onherroepelijk op de wieken, wanneer ze daartoe de kans krijgen, zeker bij stormachtig weer. Kortwieken is eenvoudig door de buitenste 8 slagpennen van één vleugel af te knippen, maar wordt vaak na de rui vergeten, terwijl het opvangen van Kranen nu niet bepaald een genoeglijk avon-

Stanley kraanvogel

tuur is! Het is daarom beter de vogels voor altijd — ze worden zeer oud bij goede verzorging, wel 35 jaar — te leewieken, door hen op zeer jeugdige kuikenleeftijd met behulp van schaarje het lid af te knippen, dat de grote slagpennen van één veugel bevat. Oudere exemplaren zijn ook nog te leewieken: ter voorkoming van bloedingen wordt met behulp van nylon vislijn het te amputeren lid afgebonden en met een fikse knoop strak aangehaald. Vaak zal amputatie dan enige tijd later niet meer nodig zijn en zal het lid vanzelf verdrogen en afvallen. Geleewiekt wordt in de herfst, nooit tijdens warm weer of tijdens de rui.

Van alle Kraanvogelsoorten, 16 in totaal, is de KROONKRAANVOGEL de bekendste en om zijn buitengewoon mooie oranjekeurige kopversierselen een erg gewilde, goedmoedige soort, die in Centraal Afrika thuis hoort, evenals de JUFFERKRAANVOGEL, die meer purpergrijs van kleur is en naast een lange rij zwarte borstveren een

Geïnteresseerden in Kraanvogels verwijs ik naar het volgend jaar verschijnende boek van mijn hand: „Siervogels voor Tuin en Vijver”, waarin ook een hoofdstuk over deze kostbare, maar kostelijke, trompettende siervogels voorkomt, die gelukkig ook nog in ons land in de herfst vooral in het Oosten en Zuiden in natuurlijke staat zijn te

witte veertoeft draagt aan weerszijden van de fijngebouwde kop.

De PARADIJS of STANLEY KRAANVOGEL is erg kostbaar en bezit naast grijze lange halsveren een fraaie donkere lange staartpartij en een „eigenwijs” gezicht, zoals de foto toont! Ook hij komt uit Afrika.

SARUS KRAANVOGELS, afkomstig uit India, tonen een rood gezicht en een schitterend leiblaauw verenpak.

zien, wanneer ze op weg zijn naar hun resp. winter- en zomerkwartieren. In troepverband van 8-40 stuks vliegen ze in grote V-vorm over stad en land en zijn direkt te herkennen aan hun grootte, want zelfs in de lucht zijn het machtige wonderen der natuur. De vogels, die wij hier in het vizier krijgen, zijn EUROPESE KRAANVOGELS, streng beschermd, gelukkig, want er zijn niet zoveel grote vogelsoorten meer over in Europa, helaas.

DE RIJSTVOGEL

M. de JONG

Het vogeltje dat zo parmantig poseert op de kleurplaat, van de voorpagina, is de welbekende rijstvogel (*Padda oryzivora* (L.)), die ook wel rijstdiefje of „rijstepikkertje“ wordt genoemd. Oorspronkelijk komt dit diertje, dat iets kleiner is dan onze welbekende „straatjongen“, de huismus, van Java en Bali. Vandaar is het door de mens verspreid over een zeer groot gedeelte van Zuid-Oost-Azië, oostelijk Afrika en zelfs kan men het aantreffen op Sint-Helena! Voor ik doorga met de „gewone“ rijstvogel, even het volgende: op Timor komt een nauw verwante soort voor, de bruine rijstvogel (*Padda fuscata*), terwijl men ook nog twee mutaties kent, namelijk de witte en de kaneelkleurige. De witte rijstvogel werd eerst in China en later eveneens in Japan gekweekt. Vooral in laatstgenoemd land bereikte men fantastische resultaten. Toch komt men — als men het verhoudingsgewijs uit wil drukken — betrekkelijk weinig zuiver witte exemplaren tegen; heel veel individuen vertonen hier en daar, als men ze nauwkeurig bekijkt, een smetje, hetzij in de gewone veren of in de slag- en staartpennen.

De kaneelkleurige mutatie kwam voor het eerst tot stand in een volière in Adelaide (Australië). Het schijnt dat deze zich de laatste jaren enorm heeft uitgebreid, maar voor zover mij bekend, komt hij momenteel in Europa nog niet voor. Maar laten we terugkeren naar onze „glatik“ of „glattik“ zoals hij in Indonesië wordt genoemd.

Het lijkt me overbodig u een volledig signalement voor te schotelen, want de kleuren op de foto zijn zo duidelijk, dat ze voor zichzelf spreken. Op Java zijn deze diertjes minstens even talrijk als bij ons de mussen en evenals de laatste, houden ook zij zich het liefst op in de buurt van menselijke nederzettingen. Men moet ze dus zoeken — en dat is hoegenaamd geen toer — in gecultiveerde gebieden, in kampongs (dorpen) en steden, hoewel ik ze in het centrum van Soerabaia, Batavia en Bandoeng nooit in grote aantallen heb gezien; wel echter in de buitenwijken.

Gedurende de broedtijd, die valt in de maanden april tot en met augustus, leven de glatiks enigszins verspreid. De troepjes die men in die periode ziet, zijn veelal jonge dieren die nog niet aan een huwelijk toe zijn. Deze zwermen — hoogstens enige tientallen — en ook de paarsgewijs levende vogels houden zich op in allerlei gewassen en opgaand hout, waar zij diverse zaden en vruchtjes opscharrelen; ook insecten, die

zij voor hun forse snebben krijgen, worden prompt geconsumeerd. Maar zodra de rijst eenmaal gaat rijpen is het net of worden de vogels door een magneet naar de sawa's getrokken. Het zijn niet uitsluitend rijstvogels, maar ook Indische nonpareils, zwart-stuit-amandina's (op

Java Sparrows

Foto: H. Lacey

Java beter bekend als „priet“), muskaatvogeltjes, nonnetjes en dergelijke. Als zo'n heiliger gevleugelde wezentjes neerstrijkt, zult u begrijpen dat zij een enorme ravage aan kunnen richten aan de gewassen, die voor de bevolking zo broodnodig zijn. Vrijwel iedereen helpt mee de kleine plundersaars te verjagen: kinderen en vrouwen lopen rond de rijstvelden met trommels, blikken bussen waar ze met stokken op slaan, kortom met alles wat maar veel herrie maakt. Op de sawa's worden bamboehuisjes op palen gebouwd en op vele plaatsen vrij lange staken opgericht, die vanuit het wachthuisje worden verbonden met lijnen, waaraan allerlei glinsterende en lawaaimakende voorwerpen zijn bevestigd. Wil nu een zwerm rijstdieven neerstrijken, dan trekt de „wachtsman“ aan de lijnen, zodat alles met er op en er aan in beweging komt en een leven als een oordeel ontstaat. Toch raken op den duur de „rovertjes“ er aan

gewend, net zoals zij bij ons geen vrees meer tonen voor vogelverschrikkers, hoe grotesk die er ook uit mogen zien. Ook worden er ettelijke opgeruimd en dat geschiedt voornamelijk in de savonduren. Glatiks hebben namelijk de gewoonte **en masse** te overnachten temidden van het lover van een waringin- of andere boom. Een paar schoten zeer fijne hagel doen honderden tegelijk naar beneden tuimelen. Deze worden dan in grote manden verzameld en verkocht aan de Chinezen, die ze gebruiken voor culinaire doeleinden. Zij moeten erg lekker zijn, maar aangezien ik ze nimmer zelf heb geproefd, kan ik niet voor de waarheid instaan. Ook worden er massa's met netten gevangen en op de vogelmarkten voor luttele gobangs (2½ centstukken) aan de man gebracht. Overal kan men deze fraaie vogeltjes aantreffen in kooien en kooitjes en het is verbazingwekkend hoe goed deze diertjes gedresseerd kunnen worden. Vooral de Chinezen zijn in dit africhten uiterst bedreven. Op Java heb ik rijstvogels gezien die konden kopje duikelen, dansen, „kop-ballen" met een propje papier en wat niet al! Meermalen kwam een Chinees bij ons met een glatik in een kooitje aan een stok over de schouder; de man beweerde dat zijn „rijstepikker" de toekomst kon voorspellen. Het vogeltje moest enige malen een paar kaarten uit een spel pikken en het was curieus te zien, hoe het diertje steeds weer dezelfde kaarten — met een prrrrrachtige toekomst — er uitpikte. Het zal wel een foefje geweest zijn, maar wij vonden het toch te frappant om de „bezoeker" zonder meer weg te sturen. De nesten van de glatiks kan men op velerlei plaatsen aantreffen. In de buurt van nederzet-

tingen, waar niet al te veel ringmussen — die in Indonesië de plaats van de huismussen hebben ingenomen — domicilie houden, bouwen ze wel onder dakpannen en verder in gaten, nissen, holle bomen, temidden van allerlei woekerplanten in boomkruinen en in de oksels van palmbladeren. Het nest is een tamelijk los bouwsel van allerlei plantaardig materiaal: halmen, sprietjes, palmvezels enz. en verder wat voor de hand ligt, zoals stukken papier, touw, haar en dergelijke. In grote trekken komt de „wieg" van de glatik overeen met die van onze huismus, hoewel de stoffering doorgaans niet zo zacht is; vrijwel nooit treft men veertjes aan, iets wat bij onze mus wél het geval is. (Aan de Oedjoeng bij Soerabaja vond ik een nest in een opgerolde kree (zonnenscherm) met stukken verbandgaas er in.) Een voltallig legsel bevat vier tot zeven witte eitjes, die als de broedtijd enigszins is gevorderd, besmeurd zijn met nestvuil; dit is echter niet altijd het geval. Het broeden duurt een kleine twee weken en als het kroost circa een maand oud is, vliegt het uit en is het heir der schadearrichters in Indonesië weer uitgebreid.

Tot slot nog iets over het geluid; de roep heeft niet veel te betekenen en is een met tussenpozen geuit „trrrrr" — „trrrrr" en soms weer klinkt zoets als „tk — tk — tk", dat even doet denken aan het bekende „tikkeren" van onze roodborst. Vaak zitten een paar rivalen tegenover elkaar met wijd geopende snab, waarbij ze een ratelend „rrrrr" laten horen. Er wordt beweerd dat de glatiks heel zacht en melodieus in een hoge toon kunnen fluiten, maar tot mijn spijt heb ik dat in het wild nog nooit van ze gehoord.

BOEKEN- NIEUWS

De kleurplaat bij het artikel over de kweek van vlootjesoorkolibries op pag. 77 is afkomstig uit het boek „Kolibris" van **Walter Scheithauer**, een uitgave in de Duitse taal, welke verscheen bij het Bayerische Landwirtschafts Verlag in München.

Het is met veel genoegen dat wij de aandacht vragen voor dit prachtige boekwerk over vliegende edelstenen, zoals de ondertitel voor kolibries luidt.

Walter Scheithauer is een groot kenner van deze vogeltjes. Jarenlang heeft hij ervaring met ze opgedaan en in dit boek vertelt hij op onnavolgbare wijze deze ervaringen.

Alles over kolibries is in dit boek te vinden, waarbij vooral zijn ervaringen met de voeding bijzonder interessant zijn. Het is echter niet alleen de tekst, die dit boek zo bijzonder maakt, de illustraties doen dat eigenlijk nog meer. De 76 kleurenfoto's, welke er in zijn opgenomen, zijn stuk voor stuk juweeltjes. Kolibries fotograferen is geen eenvoudige taak, zelfs niet voor de ervaren vogelfotograaf. Scheithauer ontwikkelde daarom een aparte techniek. Niet minder dan 10.000 kleurendia's maakte hij, waarvan er 76 in dit boek zijn opgenomen. Dit fraaie boek kunnen wij van harte aanbevelen. De prijs bedraagt D.M. 39.—.

Tamboerijnduifje

Tympanistria
t. tympanistria
(Temminck)

door A. Rutgers

Dit afrikaanse duifje is nauw verwant met de leden van het geslacht **Turtur**, die eveneens uitsluitend het Afrikaanse continent bewonen. Evenals deze bezit het metaal-glanzende vlekjes op de vleugels. Ze brengen het grootste deel van de dag op de grond door met het zoeken naar voedsel en op alle plaatsen waar Castorolieplanten groeien kan men ze verwachten, terwijl ze daarnaast ook allerlei zaden van andere planten eten.

Delacour geeft aan dat ze behalve zaden ook insecten en zelfs kleine slangen eten. Opvallende kenmerken van deze duifjes zijn het witte voorhoofd, de wenkbrauwstrepen, wangen en onderdelen, die bij het vrouwtje, dat voor op de plaat is afgebeeld veel grijzer zijn. De lengte bedraagt ca. 22 cm. In het wild leven ze in het open veld,

waarin hier en daar struikgewasbossen staan, veelal in de buurt van de kust, in ieder geval altijd niet te ver van water verwijderd. Het woongebied strekt zich van Abessinië, ten zuiden van de Sahara tot Kaapland uit en niet ook Madagascar, zoals wel wordt aangegeven.

De duifjes zijn nogal schuw en houden zich in de bossen en struiken schuil. 's Morgens en 's avonds verschijnen ze echter in grote getale aan hun vaste drinkplaatsen. Hun gekoer klinkt als een zachte „tom-tom”. De nesten worden in lage bomen of struiken gebouwd op de gewone duivenmanier. Het zijn losse platformen van dunne takjes en twijgen. Er worden 2 eitjes gelegd, die crème-wit zijn. Beide vogels wisselen elkaar bij het broeden af, de doffer broedt alleen in de

middaguren. De broedtijd bedraagt 13 dagen. In 1871 werden ze voor het eerst in de Londense dierentuin tentoongesteld en daarna zijn ze ook elders onregelmatig ingevoerd en met wisselend succes gehouden. Hoewel ze makkelijk aan de nieuwe omgeving wennen en spoedig tam worden, behoort het toch tot de hoge uitzonderingen als er broedresultaten behaald worden. Hoewel de vogels in het wild veel en snel vliegen laten ze van deze activiteit in gevangenschap niets blijken, ook niet als ze in een grote voliëre worden gehouden. Ze geven er dan de voorkeur aan stil op een tak onder het gebladerde verscholen te zitten en verlaten die plaats alleen om de voederbak op te zoeken. Ze eten graag zachtvoer. De eerste broedresultaten dateren van 1903 in Engeland en sindsdien zijn deze vooral ook uit Amerika vermeld, waarbij er zelfs sprake van is van aantallen! Prof. Carl Naether, die in Amerika als erkende duivenspecialist geldt heeft ze ook gekweekt maar ontkent nadrukkelijk dat het makkelijke broedvogels zijn en rangschikt ze onder tere vogels. Hij liet de eitjes wel eens door andere duifjes uitbroeden, met name door **Kopernekduifjes**, *Geopelia humeralis*. Het uitbroeden van de eitjes verliep steeds zonder moeilijkheden en ook het opfokken ging goed totdat de jongen ongeveer twee weken oud waren en hun veren

kleuren begonnen te vertonen. In het ene geval had hij slechts 1 ei van het Tamboerijnduifje bij een ei van het Kopernekduifje gelegd en moet de oudervogel van zijn taak afgebracht zijn door het kleurverschil tussen beide jongen, in het andere geval had hij twee eitjes van het Tamboerijnduifje laten uitbroeden en was er dus sprake van een ander veerpatroon van de twee vogels en vermoedelijk ook van andere gedragingen dan van jonge Kopernekduifjes. In beide gevallen werden de jongen in de steek gelaten en moest Prof. Naether de jongen met de hand grootbrengen. In 1911 slaagde J. l'Hermitte er in een kruising tot stand te brengen tussen dit duifje en het **Staalvlekduifje**, *Turtur afer*. Hoewel de bastaarden niet teelbaar zijn, legden de doffers toch paarneigingen aan de dag. Tegenwoordig worden ze slechts zelden ingevoerd en ik ken geen particuliere collecties waar deze duifjes thans worden gekweekt, maar bij mijn laatste bezoek aan Vogelpark Wassenaar trof ik deze duifjes toch ook in de Louisehal aan. Met andere duivensoorten en alle andere vogels zijn ze vreedzaam en stellig dragen ze door hun aardige kleur en tekening bij tot de aantrekkelijkheid van een voliërebeeld. Het verdient echter aanbeveling ze 's winters binnen te houden en het verblijf matig te verwarmen.

ONKRUIDZADEN

TEUNISBLOEM (*Oenothera Biennis*). Kleurenfoto uit: Vogelfutterpflanzen (Verlag Jacob Helène)

Vaak blijkt de kennis van onkruidzaden, die voor onze vogels als voedsel kunnen dienen, bij veel liefhebbers maar beperkt tot muur, herders-tasje en een paar andere bekende soorten.

Een van de planten, die een prima voer oplevert, maar die door vele vogelliefhebbers niet onderkend wordt, is de Teunisbloem.

Deze plant, die wel 2 meter hoog kan worden, groeit vooral op zandbodem. Het is veel te vinden langs landwegen en spoorwegen en op onontgonnen gronden. De planten hebben gele bloemen en de zaden zitten in zaaddoosjes.

Voert U de zaden vers, dan is de beste tijd als de zaden halfrijp zijn, ze zijn dan lichtbruin van kleur. U kunt de plant dan afsnijden en zo in de voliëre hangen. Ook kunt U de zaden drogen en voor de winter bewaren. In dat geval moet U wachten tot de zaden geheel rijp zijn, ze zijn dan donkerbruin. U legt de planten in een dunne doek en slaat vervolgens de zaden los. Hierna worden ze gedroogd en op een droge plaats bewaard. Alle vinkachtigen, zowel inlandse als exotische, eten de zaden graag en exotische sijen geven veelal de voorkeur aan de zaden van de Teunisbloem boven andere onkruidzaden.

KLEUR- KANARIE

Vererving

H. J. Veerkamp

Mutatie.

Zolang er aan het phänotype, dit is de verschijningsvorm der uiterlijke kenmerken van het individu, niets is veranderd, dan kunnen we aannemen dat in beide geslachten het factorenbezit niet is veranderd.

Speciaal zal ik voorbeelden gebruiken die nog niets met de kleurkanarie uitstaande hebben. Het gaat er om dat u een inzicht krijgt wat er zo al kan gebeuren.

Als voorbeeld nemen we zwarte vogels, deze behoren tot een soort waarbij de man en de pop gelijk van kleur zijn. (In werkelijkheid komt dit bijna nooit voor.) De zwarte kleur noemen we de **wildvorm**.

Steeds hebben we zwarte dieren gefokt, de nakomelingen bleven steeds gelijk. We kunnen stellen dat de factor die aansprakelijk is voor de verschijning van zwart bij elke vogel hetzelfde is. Zo'n factor noemen we de **wildfactor**. Tot onze verbazing krijgen we in een broedsel waarin zich een witte vogel bevindt. Deze speelsigheid van de natuur blijkt bij verdere doorkweek erfelijk te zijn. We kunnen nu zowel zwarte als witte vogels fokken. Door het erfelijke gedrag weten we dan dat de aansprakelijke factor die het zwarte verenkleed doet verschijnen, op de een of andere manier veranderd is. Deze verandering noemen we een **mutatie**. Door het uitvallen van een bestanddeel van de **wildfactor**, daar houden we het maar op, hebben we nu een **gemuteerde factor**. De mutant, beter gezegd de gemuteerde factor kan in haar vererving **dominant** of **recessief** zijn. Het kan ook nog mogelijk zijn dat zij **intermediair** is. Eerst enige uitleg over deze veelgebruikte en gelezen uitdrukkingen.

Dominant wil zeggen de **overheersende vorm**. Het resultaat van de paring zwart x wit is, het maakt geen verschil welk der beide partners wit of zwart is, dat alle jongen zwart van kleur worden. Hieruit kunnen we de conclusie trekken dat de verschijning van het zwart pigment, de melanine, heerst over het niet verschijnen van pigment. Dus over zwart. Zwart is dan dominant en wit is recessief, **terugtrekend**. Het zou ook kunnen gebeuren dat er inplaats van zwarte alleen witte vogels worden geboren. De wijze van vererving is dan precies omgekeerd. Nu is wit dominant en zwart recessief.

De derde mogelijkheid die wij kennen zou kunnen zijn dat bij de paring wit x zwart, noch zwart of wit wordt geboren. Alle nakomelingen zijn nu grijs. We hebben dan het **middenhoudende**, de tussenvorm. Dit verschijnsel noemen we dan intermediair. We kunnen het ook een onvolledige dominantie noemen. De factor voor wit bezit een zodanige werkingssfeer dat zij maar gedeeltelijk haar invloed kan doen gelden op het kleurbeeld.

Gebruik van lettersymbolen.

Om de eigenschap van een factor tot uitdrukking te brengen gebruiken we een symbool. Een lettersymbool duidt de factor aan die verantwoordelijk is voor een bepaalde eigenschap, in ons geval de kleur. We gebruiken daarvoor **kleine letters, Hoofdletters en het plusteken (+)**. Aan de hand van de besproken witte mutant zal ik trachten u dit duidelijk te maken.

We gebruiken een kleine letter als de mutant, de gemuteerde factor recessief is tegenover haar wildfactor. Nu nemen we aan dat de gemuteerde factor recessief is. Voor het gemak zullen we de letter **a** als symbool gebruiken. De zwarte vogel kunnen we dan als volgt formuleren $\frac{a^-}{a^-}$. Op beide chromosomen van het paar is de wildfactor a^+ aanwezig.

Dit kunnen we zien aan het **+ teken**. Door het gebruik van de kleine letter zien we dat mutatie van a^+ recessief is. De witte mutant duiden we dan aan met $\frac{a^-}{a^-}$.

De paring van zwart x wit wordt dan $\frac{a^-}{a^-}$ zwart x $\frac{a^+}{a^+}$ wit = 100% $\frac{a^+}{a^-}$ zwart.

Het jonge dier krijgt van zijn zwarte ouder a^- en van de witte a^+ . Doordat a^+ dominant is over a^- is het jong zwart van kleur. Maar aan a^- in de formule zien we dat wit de verborgen kleur is. We hebben dus een fenotypisch zwarte vogel, haar genotype (erfelijke aanleg) is wit. We bezitten nu een zwarte split voor wit, zwart/wit. Split wil zeggen verervend voor een recessieve eigenschap.

Nu zullen we eens van de zwart/wit een schemaatje opzetten. Voor het gemak zal ik de gameten nummeren. Zwart/wit x zwart/wit

$$\frac{1 a^-}{2 a^-} \times \frac{3 a^+}{4 a^+} = 25\% \frac{1 a^-}{3 a^+} \text{ (zwart)} \quad 50\% \frac{2 a^-}{3 a^+} \frac{1 a^+}{4 a^+} \text{ (zwart/wit)} \quad 25\% \frac{2 a^-}{4 a^+} \text{ (wit)}$$

In de uitkomst zien we twee homozygoten, homozygoot wil zeggen fokzuiver. De gameetcombinatie 1-3 fokzuiver voor zwart, 2-4 fokzuiver voor wit. De combinaties 2-3 en 1-4 zijn zwart, bezit van a^+ , aan het bezit van a^- zien we dat zij split voor wit zijn. Deze jongen noemen we heterozygoot, dit wil zeggen niet fokzuiver, meervoudig-verervend. Uiterlijk kunnen we niet het bezit van de a^- factor zien. Proefparingen zullen dus deze veronderstelling moeten bewijzen of ontkennen. Het schematisch uitwerken van formules dient om de aanwezige mogelijkheden te kennen. Wij weten immers nooit welke gameten er gevormd worden, er zijn er met a^- en a^+ . En nu is het maar net welke gameet smelt samen met de gameet van de andere partner. Het schema laat zien dat we jongen krijgen met a^+ op beide chromosomen, er zijn ook met $a^- a^-$ en $a^- a^+$. Het kan dus heel goed mogelijk zijn dat er alleen $a^- a^-$, $a^- a^+$ of $a^+ a^+$ vogels ons deel worden.

Laten we nu eens aannemen dat de witte mutant dominant is. We gebruiken dan als symbool een

Hoofdletter. De wildvorm zwart is dan $\frac{A^+}{A^+}$, de witte mutant $\frac{A^-}{A^-}$.

Aan het **+ teken** herkennen we de wildfactor, het gebruik van de Hoofdletter vertelt ons dat de gemuteerde factor **A** dominant is over de wildfactor A^+ .

De paring zwart x wit wordt dan $\frac{A^+}{A^+} \times \frac{A^-}{A^-} = 100\% \frac{A^+}{A^-}$.

Doordat **A** dominant is over A^+ zal dit resulteren in een gehele witte nateelt, wit/zwart. Als we deze generatie onderling paren krijgen we het volgende te zien.

$$\frac{1 A^+}{2 A^+} \times \frac{3 A^-}{4 A^-} = 25\% \frac{1 A^+}{3 A^-} \text{ zwart, } 50\% \frac{2 A^+}{3 A^-} \frac{1 A^-}{4 A^-} \text{ wit/zwart, } 25\% \frac{2 A^+}{4 A^-} \text{ wit.}$$

We hebben weer, 1 homozygote zwarte bezit van A^+ op beide chromosomen (1-3) 1 homozygote witte bezit van tweemaal **A** (2-4) en 2 heterozygote witten, bezit van A^+ en **A** (2-3 en 1-4).

Zou de witte mutant intermediair vererven, dan wordt dit ook aangegeven met een Hoofdletter. Uit de paring wit x zwart verkrijgen we de tussenvorm, grijs.

In formule als volgt $\frac{A}{A} \times \frac{A^+}{A^+} = 100\% \frac{A}{A^+}$ grijs.

Uit de heterozygote grijzen fokken we zowel wit, zwart en grijs.

$$\frac{1 A}{2 A^+} \times \frac{3 A}{4 A^+} = 25\% \frac{1 A}{4 A^+} \text{ wit, } 50\% \frac{2 A}{3 A^+} \frac{1 A^+}{4 A^+} \text{ grijs, } 25\% \frac{2 A^+}{4 A^+} \text{ zwart.}$$

Alles wat ik tot nu toe besproken heb, heeft nog niets uitstaande met kanariekleuren. Door het voorafgaande te bestuderen kunt u zich het gebruik der symboliek eigen maken.

Nu kunnen we dan overgaan naar het erfelijke gedrag van de kleurkanarie. We zullen dan gaan zien, dat we hierbij kleine en Hoofdletters gebruiken om de factoren aan te duiden.

PROVO'S ONDER DE WEIDEVOGELS

Kemphanen (*Philomachus pugnax*) komen gelukkig in onze weidevelden en in België nog in vrij grote getale voor, hoewel hun aantallen over de gehele linie teruglopen, zodat uiterst strenge bescherming van deze vogelsoort en van de specifieke gronden een gebiedende eis is! Want voor geen goud ter wereld zouden wij deze

kostelijke tafereelen op, die alle dagelijkse zorgen doen vergeten.

De vrouwtjes komen inmiddels behoedzaam dichterbij; zij zijn aanzienlijk kleiner van afmeting dan de mannen en zijn alle practisch gelijk bruinachtig gekleurd. Wanneer een vrouwtje zich vlak bij het strijdgewoel waagt, gaan de mannen gehurkt

De Kemp-hanen

door R. R. P. VAN DER MARK

Pleviervogel toch willen missen, vooral niet in het voorjaar, wanneer de hanen op dezelfde plek terugkeren voor het houden van hun onvergetelijke en zeer indrukwekkende schijngevechten.

Wat is namelijk het geval bij deze vogelsoort? Kemphanen, trekvogels, die al vroeg in de zomer hun winterkwartieren weer opzoeken, die ver in Afrika liggen, tot aan de Kaapkolonie toe, zijn polygaam, houden er meerdere vrouwen op na. Ook de vrouwtjes zijn nu niet bepaald voorbeelden van huwelijksrouw en van een echte verbintenis, zoals wij die bij andere vogelsoorten wel kennen, na de paring, is geen sprake.

Na terugkomst uit de winterkwartieren breekt al spoedig de baltsijd, de bruiloftsviering aan; de mannetjes dragen dan een halstooi van veren, die zij overeind kunnen zetten en, heel merkwaardig in de dierenwereld, die bij ieder exemplaar verschillend gekleurd kan zijn. Sommige mannen vertonen een practisch witte halskraag, andere, zoals op de kleurenafbeelding goed te zien is, een practisch geheel bruine! Op de vaste baltsplaats in een weiland dagen de mannen elkaar twee aan twee uit, zonder dat er echter een bepaald gebied te verdedigen is: schijngevechten met veel dansen huppelpassen en een enkele prik met de overigens zachte en stompe snavel leveren voor iedere natuurliefhebber en zeker voor de vogelaar, voorzien van verrekijker en/of tele-foto-filmtoestel,

voor haar zitten en vertonen hun nu volledig uitgespreide verenkransen, waarbij ze hun snavel naar de grond buigen! Dan is het de keus aan het vrouwtje en zij nodigt haar uitverkoren man uit, door hem in zijn grote halsveren te pikken!

Even loopt de man nu met haar mee naar haar broedterrein, paart met haar, maar na enkele minuten keert hij al weer terug naar de arena en tracht binnen de korst mogelijke tijd een volgend vrouwtje aan zich te verbinden, door zijn provo-ruik weer op te zetten . . .

Het bevruchte vrouwtje weet haar vrij diepe kuil-nestje, bekleed met grasjes, waarin ze vier olijfgroene, bruingspikkelde en gestreepte peervormige eitjes heeft afgezet, goed te camoufleren; na ruim drie weken alleen broeden komen de pientere, zeer snel het nest vliedende kuikens ter wereld, trekken met hun moeder de natuur in en zijn ontstellend snel zelfstandig.

Uit het bovenstaande blijkt overduidelijk, dat wij onze Kemphanen niet kunnen missen; ze zijn uniek in de vogelwereld en horen in het „open veld”, waarover Meindert de Jong onder dezelfde titel een kostelijk boek schreef! Meer nog, ze verdienen, evenals talrijke andere vogelsoorten, die te onzent en in België voorkomen, veel meer bekendheid dan tot nu toe het geval is. Hoe dat te verwezenlijken? Dat leest U binnenkort in *Onze Vogels!*

EEN OGENBLIKJE

door S. J. Houtenbos

Mineur.

Behalve de tentoonstellingsdrukke is er in deze maanden vrijwel niets wat onze parkietenhobby gaande houdt. Zij, die niet aan tentoonstellingen meedoen, zitten a.h.w. op dood spoor. En begrijpelijk! Het is herfst. Buiten is alles even nat, somber, kil. In de binnenhokken voelt alles klam en het animeert niet bij de vogels te verblijven. Je voert de vogels en gaat vlug naar binnen want dáár is het behaaglijk. We nemen een stukje banket en vergeten de vogels.

Wel 'n mineurstemming, vindt U niet? Buiten is alles óók in mineur want terwijl ik dit stukje zit te schrijven klettert de hagel tegen de ruiten (de zoveelste bui vandaag) en ik huiver als ik bedenken dat het pas begin december is.

Voorjaar!

Onze parkietenhobby ligt vrijwel stil. Wat moeten we buiten dan ook doen? De natte sneeuwvlokken plakken in je gezicht zo gauw je buiten komt. Het is allemaal niet zo leuk deze maanden. De buitenvlucht ziet er ook niet zo fris uit, de vogels zijn in deze wintermaanden nou ook niet zo geweldig opgeknappt, nee, het spreekt ons niet aan.

Maar tóch weten we dat het eens weer voorjaar wordt. Ergens in ons achterhoofd voelen we tóch dat deze natuur-mineur-stemming van korte duur zal zijn. Eerst nog een maandje vorst, mooi helder strak weer en daarna komt de dag waarop we onze vogels weer horen zingen; eerst aarzelend, daarna vol en blij! Eens komt tóch de dag waarop de zon weer warmte geeft, behaaglijke warmte! Waarop alles buiten beweegt, kleurt, zingt door het nieuwe bruisende leven. Zelf krijgen wij óók een prikkel. Je voelt je opeens energiek; je komt uit je isolement en zet de vensters wijd open. Je ruikt het voorjaar, je kunt het niet houden, DE VOGELS WACHTEN!

Het is dan weer heerlijk, vogelliefhebber te zijn. Je maakt plannen, je gaat verbouwen, verbeteren, verfraaien. Menig liefhebber kan je tegenkomen op zo'n mooie voorjaars-zaterdag, met een rolletje gaas onder zijn arm. Dan krijgen ook de vogels zélf meer aandacht. We observeren, maken plannen en verwerpen die, we selecteren en stellen

fokparen samen om die even later weer te veranderen. Dat zijn van die voorjaars-liefhebbers-zenuwen. Je voelt ze tintelen in je vingers en je zou zó de broedblokken willen ophangen.

Vorbereiding.

Menig liefhebber begint dán pas te denken! Wanneer hij die tinteling in zijn vingers voelt! Dán gaat hij pas overwegen welke man bij welke pop hoort. Met welke vogels hij verder wil fokken; welke richting hij op wil. In die koude wintermaanden heeft hij er nog niet bij stilgestaan wát hij in het voorjaar, welke toch ergens in zijn achterhoofd zat, zal gaan doen. Hij heeft nog niets voorbereid. Jammer, verloren maanden! Jammer dat hij alvast niet heeft overwogen welke kleur of kleurencombinatie hij kweken wil. Hij zou ook geweten kunnen hebben welke vogels hem de beste kansen geven. Hij zou een vastomlijnd plan op papier klaar kunnen hebben. Misschien blijkt telat dat hij eigenlijk nog een goede, flinke pop bij moest kopen, ter versterking van zijn stam. Maar zover is het nu nog niet. De wintermaanden

*Australisch
bont*

*Foto:
H. Müller*

zijn er en U heeft nog voldoende tijd om zich startklaar te maken voor het voorjaar. Verdiep U tijdens de lange wintermaanden eens wat meer in de theorie. Neem eens een goed vogelboek terhand. Ga eens na welke mogelijkheden een parkietefokker ter beschikking heeft. Niet alleen

ACTIE TEGEN KANARIEPOKKEN

door A. Elderhorst

in de keuze van kleuren of combinaties daarvan, maar ook in de verschillende vormen van fokkerij. U kunt zich specialiseren op één bepaalde kleur. U kunt in de bont-serie gaan werken en stammen gaan kweken van gelijkgetekende vogels. U kunt op type gaan fokken. U kunt paarsgewijs fokken, koloniebroed, nieuwe combinaties scheppen, mendelen, enz. enz.

En als U Uw besluit genomen hebt, hoe staat het met Uw fokmateriaal? Heeft U er de geschikte vogels voor? Ga eens op stap en bezoek andere liefhebbers die hetzelfde doel nastreven als U, die dezelfde richting hebben gekozen. Misschien kunt U door samenwerking met een of meer andere (gelijkgestemde) parkietfokkers meer bereiken? Praat er eens over met Uw sportmakers. Ga — als alle plannen klaar zijn — Uw fokmateriaal selecteren. Kritisch, elke vogel mankeert wat (!), maak Uzelf niets wijs. Bij selectie moet U ervan uitgaan dat Uw vogels niet beter zijn dan die van anderen. „Arie heeft ze mooi, maar NIET zo mooi als ik”, denkt de liefhebber. En hij vergeet dat Arie precies hetzelfde over zijn vogels denkt.

Leuk, chauvinisme, gepaste trots, hoge verwachtingen... Maar pak de selectie GOED aan; geen half werk. Kritisch, streng, zeer streng; géén „maarre”. Onthoud goed: Beter één uitstekend fokpaar, dan tien halfbakken. Genoeg werk de komende tijd. U ziet het, we zitten NIET op dood spoor. Er is nog genoeg te doen.

MOLUKKENLORI GEKWEET

In „Gefiederte Freund” van oktober 1967 wordt melding gemaakt van de geslaagde kweek met Molukkenloris. Bij de heer Koch in Wohlen (Zwitserland) broedden deze vogels reeds vanaf 1963, maar steeds gingen de jongen na enige dagen dood. In 1967 echter lukte het de kweker om de jonge vogels door deze kritieke periode heen te brengen doordat hij het opfokvoer een andere samenstelling gaf. Hij maakte een brei van 1½ lepel Nestlé kindermelk, 1½ lepel rietsuiker, 4 lepels parkietenopfokvoer, wat gedroogde mieren-eieren en 4 druppels Vitasol, het geheel aange-maakt met water.

Helaas is de pop van het kweekpaar kort geleden dood gegaan.

Deze keer wil ik U kennis laten nemen van de rede, welke Prof. Dr. Hoekstra heeft uitgesproken op maandag 21 november 1960 in het gebouw Het Vrije Volk te Rotterdam over de vorderingen door hem en zijn staf gemaakt inzake de bestrijding van kanariepokken.

's Avonds kwart over acht opende ik de bijeenkomst met een enthousiast woord en heette alle aanwezigen hartelijk welkom. Onmiddellijk hierna kwam Prof. Dr. Hoekstra aan het woord, luistert u nu dus goed wat hij te vertellen had.

Wij kunnen bij vogels onderscheid maken tussen vier verschillende soorten pokken nl. duiven, kalkoenen, kippen en het mussen-, kanarie- en vinkenvirus (afgekort als MKV virus) en deze laatste veroorzaakt hapziekte (pokken-difterie) bij de kanaries. De verschijnselen van de pokkeninfecties bij kanaries zijn alom bekend. Er bestaat een uitwendige vorm van pokjes op de snavel, ogen en pootjes en soms de huid, en een inwendige vorm, die een sterke longaansteking geeft. Beide vormen kunnen gelijktijdig voorkomen, maar ook apart. In een vlucht, waar longontsteking door pokken voorkomt, kan de sterfte oplopen tot 99%. Het overbrengen van het virus kan geschieden door stekende insecten (muggen etc.), aankoop van ogenschijnlijk gezonde dieren en gebruik van besmet materiaal of voer, ook een mens kan besmetting veroorzaken. Tussen de besmetting en het optreden van de eerste ziekteverschijnselen ligt een rustperiode van ongeveer 10 dagen, tijdens welke de dieren volkomen gezond lijken. Deze tijd heet de incubatietijd. Tijdens deze periode vermeerderd het virus zich om dan de fatale aanval met ziekteverschijnselen in te zetten.

Wat kan nu gedaan worden om deze ziekte te voorkomen? Uitgegaan werd van het feit, dat de mens onvatbaar te maken is tegen pokken door hem een besmettig te bezorgen met koepokken. Evenzo worden al onze kippen immuun (onvatbaar) gemaakt tegen kippenpokken door ze te besmetten met duivenpokken op een door ons gewenste plaats. De aanvankelijk ontwikkelde entstof gaf zeer teleurstellende resultaten. Na allerlei proefnemingen gelukte het een entstof te produceren, weke 10% sterfte gaf. Deze uitval was echter nog veel te hoog. Het was ons gebleken dat kalkoenpokkenvirus aansloeg bij kanaries in tegenstelling tot het duiven- en kippenpokkenvirus, dat niet bij de kanaries wilde aanslaan. Kanaries die besmet waren met kalkoenpokkenvirus kregen een hoge onvatbaarheid voor kalkoenvirus, maar ook een weerstand tegen kana-

riepokken. Deze weerstand is echter niet afdoende, doch was wel voldoende om de sterfte van onze zware entstof te drukken. Anders gezegd: de eerste (milde) enting geeft de vogel een tijdelijke onvatbaarheid, die echter niet groot genoeg is om haziekte (pokkendifterie) volkomen tegen te houden. De tweede (zware) enting geeft een zeer hoge weerstand gedurende zeer lange tijd, doch geeft ook enige sterfte. De sterfte, welke kan ontstaan door het toepassen van de tweede enting, wordt echter klein wanneer men van tevoren heeft geënt met de milde enting. Bij entingen in de praktijk is gebleken, dat bij de vogels die eenmaal geënt zijn, een sterfte is opgetreden van 1/2 %. Het proeftijdvak liep van juli tot november. De sterfte in de niet geënte controle-groep was even hoog, zodat wij dus mogen zeggen dat de eerste enting geen sterfte geeft. Bij de vogels die na-geënt waren met de tweede (zware) enting stierf gemiddeld 2%. Wanneer wij daarbij in overweging nemen dat de zwaksten wel zullen uitvallen, dan hebben wij tevens de door vele fokkers zo fel begeerde selectie. Dit wil niet zeggen dat men nu maar klakkeloos moet gaan enten. Een beangrijke vraag is dus nu: Wie moeten er enten, waarmee, wanneer en wie moeten er niet enten.

Kleine vluchten, welke vrij te houden zijn van muggen, bezoek, nieuwkoop e.d. en waar nog nooit pokkendifterie heeft geheerst, daar behoeft niet geënt te worden. Wil men toch enige bescherming, dan kan men volstaan met de eerste (milde) enting, welke geen enkel risico meebrengt. In kwekerijen, welke niet vrij te houden zijn van infectie-mogelijkheden en waar regelmatig pokken optreden, moet ook de sterke entstof worden toegepast. Indien wordt overgegaan tot het gebruik van de tweede (zware) entstof, dan moet aan de volgende eisen worden voldaan:

1. De vogels moeten in goede gezondheid verkeren.
2. De eerste enting dient zeer nauwkeurig gecontroleerd te worden.
Indien van de geënte vogels minder dan 75% reageert door een klein knobbelletje in de vleugelplooi, dan dient de eerste enting herhaald te worden alvorens de tweede enting toe te passen.
3. De tijd tussen de eerste en tweede enting moet 3 weken zijn.
4. De tweede enting mag niet worden toegepast voordat alle vogels de eerste enting hebben gehad.
5. Vogels die de tweede enting hebben gehad, mogen niet in contact komen met niet of eenmaal geënte vogels.
6. Vogels die de tweede enting hebben gehad, kunnen gedurende een periode van ongeveer 6 weken andere vogels weer aansteken, zodat zij niet verkocht mogen worden of ingestuurd op tentoonstellingen e.d.

Het ligt in de bedoeling de tweede enting alleen te geven in augustus, zodat alle vogels voor de tentoonstellingen weer vrij zijn.

Hier eindigde de rede van Prof. Dr. Hoekstra, welke met een geweldig applaus beloond werd.

Over en weer werden vele woorden van waardering uitgesproken, maar woorden schieten hier

inderdaad te kort en mijn mening is dat wij allen intens gelukkig mogen zijn met het grote succes, dat na een viertal jaren van hechte samenwerking is bereikt.

Wij zijn grote dank verschuldigd aan het Centraal Diergeneeskundig Instituut, dat dit werk belangeloos verrichtte, maar ook aan ons medisch team, dat er toch maar voor gezorgd heeft dat wij onze liefhebberij, zonder angst voor deze gevreesde ziekte, kunnen blijven beoefenen.

Hiermede zouden onze relaties met het Instituut dus ten einde zijn, de jaren welke hierop volgden hebben ons echter anders geleerd, immers heden ten dage is deze samenwerking nog steeds niet verbroken, er zijn nog meerdere successen geboekt en hebben wij ook nu nog moeilijkheden, van welke aard dan ook, dan kunt U (via mij) rustig bij het Instituut aankloppen. Dit laatste houdt dus in dat U niet zo maar klakkeloos aan het instituut kunt schrijven, maar eerst moet proberen zelf Uw problemen op te lossen en dan pas — als het ons gezamenlijk niet lukt — is de tijd aangebroken om ons tot het Instituut te wenden. Alleen in ernstige gevallen bent U vrij in Uw handelen, ik bedoel als er eensklaps en bij herhaling vele dode vogels bij U te betreuren zijn, stuur dan goed en steriel verpakt enkele dode vogels op, nog beter is enkele ernstig zieke vogels. Dan krijgt U vrij snel de juiste diagnose over de doodsoorzaak thuis gestuurd. Dode vogels onmiddellijk na overlijden opsturen als ijlgoed.

PROBLEEMLOZE KWEK MET BLUE-BONNET (ROODBUIK)PARKIET

C. F. M. Billet

In „Onze Vogels“ van oktober 1967 hebben wij melding gemaakt van de geslaagde kweek van roodbuikparkieten door de bekende Zwitserse kweker Dr. Burkard, waarbij wij er op wezen dat deze vogels een dertig jaar geleden reeds in Nederland gekweekt waren. Wij vinden het bijzonder verheugend dat het een Nederlandse kweker gelukt is om vrijwel gelijktijdig met Dr. Burkard roodbuik parkieten met succes tot broeden te brengen. Met veel plezier publiceren wij daarom de ervaringen van de heer C. F. M. Billet, die wij met dit mooie resultaat graag complimenteren.

Op de fraaie kleurenfoto bij dit artikel ziet U de linker vogel in de typische houding, welke door de heer Billet beschreven wordt.

In juli 1966 besloot ik de riskante aanschaf van een paartje van deze vogels.

De literatuur vermeldt weinig goeds. Spaarzame vooroorlogse broedresultaten, grote agressiviteit t.o. andere parkieten, maar ook orderling.

Agressiviteit die kan leiden tot dodelijke afloop. Doch sinds enkele jaren circuleren er betere berichten, een enkel resultaat met de Yellow-Vented.

Van de Northiella soorten is de Red-Vented ongetwijfeld de mooiste. De Yellow-Vented en Nareths parkiet (little blue bonnet) zijn merkbaar minder fraai.

In Europa komt de Yellow-Vented het meest voor. De Blue Bonnets zijn onder de Australische parkieten opmerkelijke vogels. Zeer levendig met daarbij een afwijkende gedrags karakteristiek. Bij de minste opwindingen maken ze diepe buigingen met de kop op en neer tot aan de zitstok, daarbij zijn ze zeer alert, voortdurend in wippende bewegingen.

De koperen zetten zij tot een duidelijke kuif wisselend op en af, alsmar buigend en soms onder het uitstoten van schelle schrikreetjes.

Het is een grappig en vermakelijk gezicht, kodig zo de beide partners gade te slaan, een lust voor het oog, waarbij men een glimlach met moeite kan onderdrukken.

Het paartje wat ik kocht, was een import-paar, maar toch reeds zolang gekooid, dat ze de meeste schrik voor ons mensen verloren hadden.

Alleen bij betreden van hun voliëre, vlogen ze wild van de ene hoek naar de andere, doch ook dit is nu voorbij gegaan. Ze waren in goede conditie en aten vele zaden, zonnepitten, negerzaad, herneep, giersoorten, eivoer, wittebrood, veel appel en veel groenvoerzaden.

Hoewel men mij waarschuwde ze 's winters binnen te brengen, besloot ik toch wegens uitstekende conditie beide vogels buiten te laten overwinteren, waar ze alleen een beschut, windvrij maar verder open nachthok tot hun beschikking hadden. Ze overwinterden zonder enige zorg, bleven perfect van gezondheid en baarden mij geen zorgen. Met geringe hoop hing ik op 17 maart de 2 broedblokken van ± 35 cm hoogte op. Ze namen er direct bezit van.

Bij een bezoek aan de Heer Wagemans (België) kreeg ik de tip, een 120 cm lang boom-

Wissel

De

stamblok te proberen, waarin zijn Blue-Bonnets reeds op eieren zaten.

Hoe waardevol de tip was, bleek reeds na 5 dagen. Het eerste ei werd nog op de grond, kapot, gevonden maar de volgende 5 eieren vond ik netjes in het nieuwe blok, waar de pop nog nauwelijks uit te voorschijn kwam.

Ik heb ze hun gang maar laten gaan, gedachtig de schuwheid en waarschuwing voor een nestverstoring, die ik gelezen had.

Na veertien dagen waagde ik een zeer voorzichtige controle toen de pop tegen de avond even de blok verlaten had, — 2 bevruchte eieren —.

Wat rest me nog te vertellen, alles ging van een leiendakje, 2 jongen, goed voeren en 2 op stok gekregen.

De normale voeding als bij de andere parkieten. De jongen waren niet half zo schuw, als ik wel verwacht had. Slechts één schaduwzijde. Een pop, het waren 2 poppen, was achter ge-

bleven in grootte en had de tenen verkromd. De oorzaak ervan weet ik niet, een verlamming, erfelijk of bewerkt door de pop, omdat ze te lang in de blok bleef?

Dat slechts 2 eieren bevrucht waren van de 6 kan een gevolg zijn van het (te) laat inhangen van de juiste broedblok.

In ieder geval heb ik hoopvolle verwachtingen voor 1968.

Zojuist las ik dan ook, dat Dr. Burkhard in Zurich dit jaar de Red-Vented Blue Bonnet kweekte. Resultaten van de Yellow-Vented waren reeds eerder bekend en veelvuldiger.

Mag ik een prognose geven?

Het lijkt me mogelijk met ijver en toewijding, met onderlinge samenwerking en verstandhouding en bovenal met de zo broodnodige aanvoer van onverwante exemplaren, de Blue-Bonnet van zijn slechte naam als volière-vogel af te helpen, de Blue-Bonnet en ik bedoel de beide soorten te maken tot een nieuwe, gewilde en aantrekkelijke volièrevogel.

Mogelijk is dit over 10 jaar bewaarheid.

Broedresultaten met viooltjesoor-kolibries

Mrs. K. M. Scamell

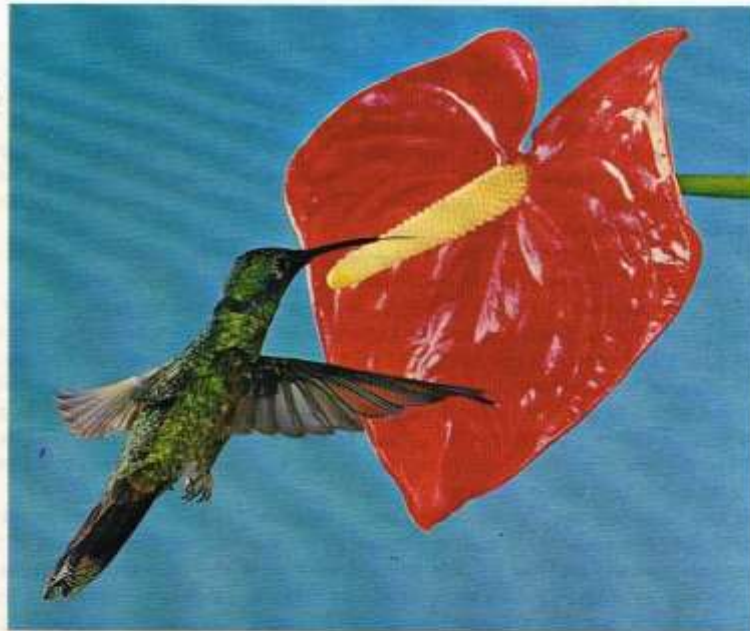

Foto uit „Kolibris“ van W. Scheithauer

Wij hebben de laatste 17 jaar vrijwel altijd kolibries gehouden, maar pas gedurende 3 jaar houden wij ons er echt mee bezig om deze vogeltjes tot broeden te krijgen.

De viooltjesoor-kolibrie, ook wel Gould's kolibrie genoemd, (*Colibri coruscans*) is vrij groot, ca. 12½ cm. De prachtige kleuren van dit vogeltje ziet U op de fraaie kleurenfoto bij dit artikel, welke foto afkomstig is uit het boek „Kolibris“ van Walter Scheithauer.

Ze komen voor in Westelijk Brits Guineë, Venezuela, Columbia en vervolgens zuidelijk door Ecuador, Peru en Bolivia tot Noord-West Argentinië.

Onze vogels kwamen uit Ecuador. We kochten de man in 1964 en de pop in 1965. Verschil tussen man en pop is niet te zien, maar de handelaar beweerde dat hij het aan de vorm van de snavel kon zien. Hij zocht een pop uit en inderdaad bleek het zo te zijn. Wij brachten de pop direct bij de man in de volière en tot

onze verwondering accepteerden de vogels elkaar zonder vechtpartijen. Steeds vlogen ze gelijktijdig in de buitenvlucht, maar iedere vogel had wel zijn eigen drinkbuisje.

Drie maanden later kregen wij van Dr. Béraut uit Rio de Janeiro een aantal kolibries ten geschenke en waren wij genoodzaakt ons koppeltje viooltjesoor-kolibries elders onder te brengen. Ze kwamen nu in een voliëre in ons kleine bos. De vogels hadden de beschikking over een nachthok van 1 x 0.70 x 2 meter, met een buitenvlucht van 2.50 x 0.70 x 2.20 meter. Tot november konden de vogels naar eigen keuze in het nachthok of in de buitenvlucht overnachten, daarna joegen wij ze 's avonds het nachthok in. Het nachthok stond in verbinding met een vogelkamer, welke verwarmd werd en waar bij koud weer de temperatuur op ca. 4° C. gehandhaafd werd. Evenals de meeste andere vogels verbleven de kolibries op dagen dat het niet vroom overdag in de buitenlucht.

Op 19 maart 1966 zagen wij pogingen tot nestbouw. Als nestplaats was een lat uitgekozen op een hoogte van ca. 1.50 mtr. Het nest was ongeveer 5 cm. van een drinkbuisje af. Kapok, veengras en mos werd als nestmateriaal gegeven.

In de buitenvlucht zagen wij de vogels verticaal snavel aan snavel vliegen, tot de pop op een tak ging zitten en door de man bevolgen werd.

Iedere dag werd aan het nest gebouwd en op 22 maart was het 2½ cm. diep en raakte het drinkbuisje. Het bestond nu uit mos, kapok en watten, bijeengehouden door stengels droog gras. Op 23 maart om half 10 was er een eitje, geheel wit en opvallend groot voor deze kleine vogeltjes. De afmetingen waren 15 x 9 mm. We zagen weer dezelfde snavel-aan-snavel vlucht en de paring op dezelfde tak. Twee dagen later, op 25 maart, was er een tweede eitje. We hadden besloten om na het tweede ei de man uit te vangen en apart te plaatsen, wat na een moeilijke en langdurige vangpartij lukte. De pop was hierna wel geruime tijd rusteloos, maar liet het nest toch niet in de steek.

Veertien dagen na het leggen van het eerste ei gingen wij eens in verschillende boekjes aan het snuffelen om de broedtijd te weten te komen. Tot onze grote schrik lazen wij in al deze boeken dat de man van de viooltjesoor-kolibrie ijverig meehelpt bij het grootbrengen van de jongen. We konden er nu echter toch niets meer aan veranderen en wachtten dus maar verder in spanning af.

Op 7 april, bij het geven van verse nektar, zagen wij dat de eitjes zeer donker gekleurd waren. De pop zat nu zeer vast op het nest, maar op de achtste, toen ik het hok binnenkwam, vloog ze van het nest en zag ik dat één ei was uitgekomen, dat was dus de 17e dag na het leggen van het eerste ei en de 15e na het tweede. Het jong leek op een grote spin. Het was die dag vrij warm, 15° C. en wij besloten de pop de gelegenheid te geven de buitenvlucht in te gaan (voor het eerst na het leggen van het tweede ei). Tot laat in de avond zagen we haar verschillende keren in de buitenvlucht op jacht naar insecten.

De volgende morgen kwam het tweede eitje uit. In het nachthok gaven we fruitvliegjes, die door de pop aan de jongen werden gevoerd.

De volgende 2 dagen bleven wij de vogels goed observeren, waarbij het opviel dat de pop de voorkeur gaf aan insecten — welke zij in de buitenvlucht ving — boven de fruitvliegjes.

De jongen begonnen nu geelbruin dons te krijgen, ze groeiden goed, werden goed gevoerd en het dons kreeg een veel donkerder kleur. De buitentemperatuur varieerde nogal, een dag sneeuwde het zelfs, in het nachthok hadden wij een oliëkachel geplaatst, zodat de temperatuur hier tussen 10 en 15° C. varieerde. Op 20 april vreesden wij dat er er iets mis ging, de pop zat zeer vast op het nest en de jongen namen vrijwel geen voedsel. De volgende dag was het vrij goed weer en lieten wij de pop weer in de buitenvlucht. Ze voerde echter niet veel en de jongen konden hun kopjes nog maar nauwelijks oprichten. Op 22 april waren de jongen zo zwak, dat ze nog maar amper ademhaalden en hun kopjes door het nest rolden. Om 4 uur 's middags waren ze dood.

De man werd nu weer in de voliëre erbij geplaatst. Op 2 juni werd de snavelvlucht weer waargenomen, maar met nestbouw werd niet begonnen en de man begon te ruïen. Op 3 augustus echter maakte de pop een aanvang met het bouwen van een nest in de vork van een prunus op een hoogte van 1.90 mtr., open voor wind en regen en bijna tegen het nest van een paartje honingvogels, die aan de andere kant in de aangrenzende voliëre nestelden. Op 9 augustus, toen de pop al enige dagen vast op het nest zat, kwam het eerste ei en op de 12e het tweede. Toen wij die dag tegen 11 uur gingen kijken, zagen wij dat het nest vrijwel geheel vernield was. We sloten de vogels in het nachthok op en gingen op zoek naar de eitjes. Op ongeveer een halve meter van het nest vonden wij ze, ze waren niet gebroken. Snel herstelden wij het nest en legden de 2 eitjes terug. Hierna vingden wij de honingvogels uit en brachten die in een andere voliëre onder, omdat wij aannamen dat zij de boosdoeners waren, veel nestmateriaal was nl. door het gaas getrokken. De kolibries werden weer in de buitenvlucht gelaten, ze toonden echter geen enkele belangstelling meer voor het nest, dat door een regenbui intussen doornat was geworden. Wij besloten nu de man maar in de aangrenzende voliëre onder te brengen en de vogels pas in het voorjaar weer bij elkaar te brengen.

Na deze mislukkingen had ik toch nog hoop in het volgend jaar meer succes met de viooltjesoor-kolibries te behalen en inderdaad is ons dat in 1967 gelukt, daarover vertel ik echter in een volgend artikel.

Alario-Kanaries

A. B. Schoenmaker

Naar aanleiding van het verslag van de (mislukte) Alariovinkenkeek in het novembernummer wil ik graag de Alarioman rehabiliteren. De auteur van het artikel schrijft namelijk dat hij (of zij?) niet opgemerkt heeft of de man aan de broedverzorging deelnam.

Ik kan U echter verzekeren dat hij een uitstekende vader is en bijzonder gemakkelijk te kruisen met de kanarie.

In mijn 2-meter buitenvolière hield ik o.a. 2 gele kanariepoppen en een Alarioman. Eigenlijk was de opzet dat de poppen zouden kruisen met groenvink, robijn of putter, maar de liefde is nu eenmaal ondoorgrondelijk en één van de poppen ging al vrij spoedig in op de avances van de Alarioman. Zij begon, vreemd genoeg, een nest te bouwen in een opgehangen heibezem, hoewel er nestkastjes aanwezig waren.

Resultaat: 3 eieren, die normaal uitkwamen en de jongen werden goed gevoerd. Het liep echter al gauw mis. De pop werd op het nest aangevallen door een Kroonvink en bloedend verwond.

In mijn paniek (en onervarenheid) ving ik de pop en deed haar met nest en jongen binnen in een broedkooi.

Natuurlijk liet zij toen door alle consternatie haar jongen in de steek. Mijn vrouw en ik hebben nog getracht de jongen met de hand groot te brengen maar ook dit mislukte. Heeft U eigenlijk wel eens geprobeerd om eivoer in zo'n wiebelend kopje op een steeltje te stoppen?!

Daarna heb ik de Alarioman met de twee poppen in de kamer-vitrine gezet. Afmeting: 80 x 40 x 1,20 hoog. Hierin bevond zich ook nog een paar-tje Goudbukjes die door de Alario en zijn harem volkomen genegeerd werden.

De Alario voerde beide poppen en deze begonnen al gauw aan de nestbouw in gewone nestkastjes, d.w.z. één pop bouwde een nest, de andere legde haar eitjes gewoon in het kale touwnestje en pas later toen de jongen al uit waren heeft zij dit enigszins gestoffeerd.

De Alario bleef tijdens het broeden vlijtig beide poppen voeren, nam af en toe de broedtaak over als één van beide van het nest afging en kroop zelfs geregeld er bij op het nest. (Samen broeden, ja, gezellig!)

Het resultaat van dit harem-feest was: 4 en 3 eieren, allen bevrucht, 1 ei door mijzelf gebroken bij nestcontrole, overige 6 goed uitgekomen, 1 jong dood na 2 dagen, 1 jong dood na 5 dagen. In ieder nest zaten toen dus nog 2 jongen.

De Alario had slechts af en toe tijd om te zingen want hij vloog zich suf om voldoende voer aan te

slepen voor de jongen en de beide poppen.

Een groot nadeel van bigamie: De poppen zelf namen natuurlijk ook deel aan het voeren, maar toch waren zij lang niet zo actief als de vader. Als één van de moeders uitvloog nam hij onmiddellijk haar plaats in op het nest en het was grappig te zien hoe dood-zenuwachtig hij dan werd als even later de andere pop ook haar nest verliet. Hij kwam dan van de jongen af en begon opgewonden heen en weer te vliegen tussen de twee nesten, onderwijl verontwaardigd schetterend tegen de poppen die z.i. hun moederlijke plichten verzaakten. Meestal keerde dan al vrij snel één van de popjes op haar nest terug, waarna hij heel tevreden plaatsnam op het andere nest.

Als voedsel hadden zij de keuze uit: eivoer, groenvoer, in melk geweekt witbrood met druivensuiker, beetje blauw maanzaad, na enkele dagen ook universeelvoer, verder voor de ouders een tropisch zaadmengsel met als hoofbestanddeel gierst (geen millet).

De jongen groeiden uitstekend. Op 6 juli vlogen ze uit, een paar dagen te vroeg. Dit gebeurde tijdens mijn afwezigheid toen de verzorging waargenomen werd door een vriend. Eén jong was direct dood, twee jongen waren vliegwaardig en één jong bleef maar steeds op de grond zitten. Hij werd geregeld gevoerd door de Alario, heeft het een week uitgehouden en kon tot het laatste moment niet vliegen. Misschien een geboortefout, want hij had bovendien een malle pluim veren op de snavelwortel.

Bij inspectie van de dode jongen bleek de oorzaak van het te vroege uitvliegen bloedmijt te zijn. Wéér die onervarenheid mijnerzijds!

Nu weet ik dat zoiets niet hoeft te gebeuren als je maar geregeld spuit tot vlak voordat de eieren uitkomen.

De twee overgebleven jongen bleken mannen te zijn en verkeren in blakende welstand. In de ofokperiode werden de poppen steeds luiër en nam de Alario vrijwel alleen de voeding voor zijn rekening.

Het postuur van de Alario-kanaries is volledig dat van de Alariovink, véél kleiner dan de kanaries. De zangoefeningen die ik tot nu toe gehoord heb hebben ook veel weg van de Alario-zang.

Over de kleur ben ik (als leek) stormverbaasd. Zij zijn lichtbruin en donkerbruin gevlamd. (Heet zo iets isabel of agaat?). De buik is lichter. Er zit dus van geen van beide ouders iets in, alleen heeft één vogel een gele middelste staartveer.

vervolg pag. 81

DE
SCHOKKEL

De Harzer Zangkanarie

M. van Woezik

Geen toer in het harzerlied is zo wispelturig als de schokkel. Kenners noemen de schokkel terecht een wandelende toer. Stammen, die het ene jaar volop schokkels zingen, kunnen het volgend jaar de schokkel geheel of bijna geheel achterwege laten. Teeltkeuze en vooral voorzang hebben natuurlijk wel grote invloed op het behoud van de schokkel. Ook in dit geval is het weer de kennis van de kweker die bepalend is voor het behoud van deze wondermooie toer in het harzerlied. Ik kan er niet genoeg op wijzen, dat het zonder kennis van de theorie van het lied, vrijwel onmogelijk is om de toeren van de zangvogel in hun juiste structuur te behouden. Bij de schokkel is het in hoofdzaak het ritme, dat bepalend is of de schokkel al dan niet in het lied aanwezig is.

De schokkel wordt meestal in dezelfde toonhoogte gezongen, waarin de vogel zijn fluiten en holklingsel brengt. Om te kunnen vaststellen of men met het fluiten, holklingsel of schokkel te doen heeft, dient men, naast de structuur van de toer, te weten, welk onderscheid er is in het ritme van de drie genoemde toeren. Liefhebbers, die weinig gevoel hebben voor ritme, onder de ouderen zal dit nogal veel voorkomen, hebben nogal moeite met het onderkennen van de schokkel (de jongeren hebben deze moeilijkheid veelal niet, omdat zij vertrouwd zijn met jazz en ritme). Een langzame holklingsel of snelle fluiten, worden nog al eens als schokkel aangeduid.

Het moeilijke is dat de schokkel, wat betreft zijn ritme, juist het midden houdt tussen holklingsel en fluiten. Daar komt bij, dat de structuur van de schokkel ongeveer gelijk is aan de structuur van holklingsel en van fluiten. Naast het ritme is er echter één element, dat bij fluiten en ook bij holklingsel ontbreekt. Dit element, dat alleen eigen is aan de schokkel, is de schokkende en vooral de wiegende beweging van de op elkaar volgende toongrepen. Bij het zingen van een goede schokkel maakt de vogel met zijn lichaam de schokkende beweging, die men niet ziet bij het zingen van fluiten of holklingsel.

De schokkel behoort, evenals de fluiten en de holklingsel tot de onderbroken toeren, d.w.z. dat elke toongreep los staat van de andere. Dit noemt men ook wel afgezette toongrepen. Bij fluiten is de grondtoon (klinker) iets langer en is de ruimte tussen de toongrepen eveneens langer. Bij holklingsel is de grondtoon korter en is de ruimte tussen de toongrepen eveneens korter.

Als wij het bovenstaande goed in ons opnemen, dan moet het m.i. niet zo moeilijk zijn, om de schokkel van de andere toeren te onderscheiden.

De grondtonen, die in de schokkel kunnen voorkomen, zijn dezelfde als die wij horen in holklingsel en fluiten nl, o, oe, a, eu en e, met dien verstande, dat de schokkel meestal wordt gezongen in diepe en middeldiepe toonlage. De i als grondtoon, die wel bij fluiten voorkomt, wordt bij de schokkel nooit gehoord. De tekst van de schokkel klinkt als volgt: ho-ho-ho, hoe, hoe-hoe, hu-hu-hu en ook wel lo-lo-lo, loe-loe-loe, ha-ha-ha. De medeklinkers zijn derhalve meestal h of l. Natuurlijk komen ook bij de schokkel afwijkingen voor van de goede vorm der klinkers en medeklinkers. Het zijn deze afwijkingen, die het voor de keurmeester moeilijk maken om te bepalen of hij al dan niet met schokkel te doen heeft.

In het algemeen is het wel zo, dat goed uitgesproken toeren voor de kenner gemakkelijk zijn te herkennen en dat bij slecht uitgesproken of vervormde toeren, de benaming moeilijkheden oplevert.

In het laatste geval bieden de elementen die hiervoor zijn genoemd enig houvast om de toer in de juiste rubriek te plaatsen. Afwijkingen kunnen voorkomen in de medeklinkers als de vogel in plaats van h of l

Jessel

De

de medeklinker g of b gebruikt. De toer klinkt dan als goe-goe-goe of boe-boe-boe, soms ook met een stotende t, maar blijft, als ritme en wieging goed zijn, toch schokkel, echter van mindere waarde.

Meer nog als bij de medeklinkers komen afwijkingen voor in de grondtoon (klinker). Het mooist is de schokkel met een volle o of oe als grondtoon. De u kan nog een middelschokkeltje opleveren. Met de grondtoon a spreken we van een lachschokkel en deze vorm kan als de a vol is, nog wel aardig klinken, doch als de a plat is, wat veel voorkomt, dan is het een slechte schokkel. De schokkel met de grondtoon eu heeft meestal een neuzige klank en is dan een gevaarlijke schokkel, die als neustoeer kan worden bestraft. De e als grondtoon in de schokkel is meestal klankloos en is ongewenst in het lied. Een ideale schokkel heeft de volgende eigenschappen: diep op o of oe; vol van toon, krachtig, voldoende toongrepen in een toer, goede medeklinkers en een goed afgezet (onderbroken) **wiegend ritme**. De schokkel kan recht, d.w.z. steeds in dezelfde toon worden gezongen. Hij kan ook in dezelfde toerbeurt in verschillende toonhoogten worden gezongen. Dit laatste noemt men een vallende, als hij enkele slagen dieper maakt, en een stijgende schokkel als hij enkele slagen in dezelfde toer in een hogere toon zingt. Nooit spreekt men van een gebogen schokkel, welke uitdrukking men wel gebruikt bij de holrol en de knor. Een schokkel die uit losse toongrepen bestaat kan nooit buigen maar wel vallen of stijgen. Een schokkel die ontaard is en vlak, belegen of neuzig, moet als een gevaarlijke toer worden beschouwd en dienovereenkomstig bestraft worden. Een andere afwijking van de schokkel, die de toer weliswaar niet waardeloos maakt, maar waarop bij de veredeling moet worden gelet om de goede vorm te bewaren, is de schokkel, waarvan de medeklinkers wat sterk op de voorgrond treden.

Wij noemen dat een stotende schokkel, die het soepele in de voordracht mist. Ook een schokkel, waarvan de grondtoon te lang is, verliest aan waarde. Dit noemen wij een slepende schokkel, een eigenschap, die ook wel bij fluiten wordt waargenomen. Vele liefhebbers zijn van mening, dat schokkel enkel in de diepste toonlagen kan voorkomen. Hiermede ben ik het niet eens, aangezien **elke** toer in diepere en hogere toonlagen kan worden gezongen. Vaak wordt de schokkel nog verward met een wat losse holklingel. Vogels met diepe holklingels gaan vaak op het einde van deze toer over in een lossere en langzamer ritme, dat dan vaak voor schokkel wordt aangezien. In dit geval is er echter geen sprake van schokkel, omdat dit stuk toer alle hiervoor beschreven en voor schokkel vereiste elementen mist.

De keurmeester is alleen dan veilig, als hij zich bij de benaming of de waardering van een toer laat leiden door de theorie betreffende structuur, bouw of samenstelling van de toer en door de elementen voor waardebeoordeling, die gegrond zijn op de normen: diepte, toonvolheid, kracht, lengte en afwisseling. De schokkel kan een geweldige indruk op de toehoorder maken als hij in de diepe toonlage en met de goede structuur gezongen wordt. Een zekere afwisseling in toonhoogte kan die indruk nog vergroten.

De schokkel werd vroeger gewaardeerd tot 9 punten maximum. Men is daarvan teruggekomen, omdat men van mening was, dat een gelijke waardering van de schokkel met de holrol en de knor niet juist was, in verband met de minder grote afwisselingsmogelijkheid die de schokkel ten aanzien van laatstgenoemde toeren kon opbrengen. De schokkel wordt thans als volgt gewaardeerd: voldoende schokkel tot 2 punten; goede schokkel tot 4 punten en zeer goede schokkel tot 6 punten.

ALARIO-KANARIE

vervolg van pag. 79

Een kenner vertelde mij dat de vogels 40 dagen na de geboorte in de jeugdruil zouden gaan en dan zou er blauw uitkomen. Ik weet niet in welk boek dat staat maar mijn vogels hebben dit boek kennelijk nog niet gelezen want ze zijn **nu**, na vier maanden, pas in de rui; maar die meneer kon wel eens gelijk hebben wat de kleur betreft want ik geloof inderdaad dat ze blauw worden!

Deze liefhebber gaf me ook nog op mijn kop omdat ik er, zoals hij zei, „vetstof tegenaangevoeld had”. (Fijne insiders-uitdrukking!). Ik had kleurpoppen moeten nemen. Ik ben heel dankbaar

voor zijn advies en zal dat het volgende seizoen in praktijk trachten te brengen.

Als laatste bijzonderheid kan ik nog vermelden dat de jonge Alario-kanaries bij het drinken de voorkeur geven aan een druivensuikeroplossing, evenals de Alariovink, terwijl de kanariepoppen liever gewoon water drinken.

Tussen haakjes, de Goudbuikjes hadden intussen een keurig nestje met 4 (bevruchte) eitjes in een heibezem, maar deze eieren werden door de rondfladderende Alario-kanaries stukgegooid.

Beste Herman,

Eén van onze tropenkeurmeesters die naast de keuringen die hij verricht, ook wel lezingen houdt, doet daarbij regelmatig de uitspraak, dat bijv. een zebravinkje van een rijksdaalder evenveel kans heeft om T.T.-kampioen te worden als een dure kanarie of parkiet.

Je zou dan haast zeggen: Zo hoort het ook, alle vogels zijn voor de keuringswetten gelijk. Maar hoe gaat het nu in de praktijk?

Als je zo diverse catalogi eens doorbladert, dan kun je interessante ontdekkingen doen. Je zult dan kunnen vaststellen, dat de kanaries en de tropische vogels maar zelden onder de 80 punten worden gewaardeerd.

Bij de grasparkieten ligt dat anders, vriend Beckmann ziet er helemaal niet tegeriop, de slechtste exemplaren met 70 punten te belonen. Aan de onderkant van de schaal kunnen dus grote verschillen voorkomen.

Hoe is het nu de andere kant? We duiken maar weer in de catalogi. Ik krijg de indruk (maar zeker ben ik daar niet van, omdat de tijd nog te kort is) dat sinds de standaard-eisen voor de zebravinken en Japanse meeuwen, het moeilijker geworden is om met deze vogels in de hoge klasseringen te komen. De beste resultaten worden nog behaald door de meeuwen met de bronzemantekening. Wel kunnen we vaststellen, dat bij de exoten, waarvan geen standaard-eisen bestaan, en bij de grote parkieten, naast lage waarderingen, verhoudingsgewijs meer vogels met 88 en 89 punten zitten, dan bij de kleurkanaries en de grote parkieten. Zilverbekjes en loodbekjes bijv. slaan daarbij vaak een bijzonder goed figuur.

De vogels met 90 punten moeten we echter in hoofdzaak bij de kanaries zoeken. Nu kan men zeggen, dat de kanaries ook het verreweg grootste contingent leveren op onze tentoonstellingen. Als er bijv., driemaal zoveel kanaries op een T.T. zitten als andere vogels in totaal, en tussen die kanaries twee met 90 punten, dan is verhoudingsgewijs de kans al klein, dat er onder de andere vogels ook nog een vogel is met 90 punten. Er zijn nog andere factoren die een rol spelen.

Vriend Beckmann stelt, dat bij de grasparkieten 86 punten zeer goed is en dat voor 88 punten maar een betrekkelijk kleine toplaag in Nederland in aanmerking komt. 90 Punten is nog eens 2 punten meer en zal dus maar zelden worden toegekend. Verschillende tropenkeurmeesters hebben me verzekerd dat zij vaak in een heel keuringsseizoen niet éénmaal 90 pun-

ten hebben gegeven. Nu komt het mij raar voor, dat er tussen het verhoudingsgewijs grote aantal vogels die met 89 punten worden beloond, niet één met 90 punten zou zitten. Temeer omdat er op vele van de betreffende keurbriefjes, die ik zag geen aanmerkingen stonden. Als leek zou ik zeggen, dat als een keurmeester

maximaal 92 punten mag geven, waarbij hij nog 8 punten van het ideaal van 100 punten verwijderd is, er op een vogel van 89 punten nog wel het een en ander aan te merken is. Als er op zo'n vogel echt niets aan te merken is, waarom dan niet meer dan 89 punten?

Tenslotte nog een praktijkgeval. Op een tentoonstelling moet een kampioen aangewezen worden.

Er zijn een kanarie en een spitsstaartamandine, die beide evenveel punten hebben, die beide voor het Kampioenschap in aanmerking komen. Geen der keurmeesters is bevoegd om beide vogels te keuren. Toch zijn zij in een ogenblik klaar. De kanarie, zijnde een gedomesticeerde vogel, waarvoor standardeisen zijn opgesteld wordt kampioen. De tropenkeurmeester vertelde me, dat dit regel is, samenvattend:

1e. De kleurkanaries worden in de praktijk gekeurd tussen 80 en 92 punten. Het is de groep met de meeste kweekervaring. Gevoig is gedrang aan de top, waardoor verhoudingsgewijs veel vogels met 90 punten.

2e. Grasparkieten worden gekeurd tussen 70 en 92 punten. Minder grote kweekervaring. Hierdoor en door de grotere marge minder gedrang in de top. Dus kleine kans op vogels met 90 punten.

3e. Zebravinken en Japanse meeuwen, standardeisen zijn er nog maar kort. Daardoor maar een kleine groep die zich op systematisch kweken toelgt. Worden gekeurd door tropenkeurmeesters. Weinig kans op 90 punten.

4e. De niet-standaard exoten en grote parkieten worden op enkele uitzonderingen na gekeurd tussen 80 en 90 punten. Heeft een redelijke kans op 88 of 89 punten, maar een zeer kleine kans op 90 punten. Moet echter een punt meer halen dan de beste vogel waarvoor standaardisen bestaan om T.T. Kampioen te worden.

Nu dit alles op papier staat, realiseer ik mij, dat ik met dit schrijven bij jou niet aan het juiste adres ben, daar jij je immers op de kanaries hebt gespecialiseerd. Mijn uitgangspunt was echter: Heeft elke vogel evenveel kans om kampioen te worden?

De argumenten zijn niet allemaal van me zelf, maar ze worden mij, doordat ik me vrij veel met de organisatie van onze tentoonstelling bemoei, wel eens voor de voeten gegooid.

Misschien kun je er eens met collega's over praten. Ik ben benieuwd wat er uit de bus komt. Dan kunnen we het de volgende keer weer over kanaries hebben.

Leo.

De Hr. N. H. Oomkens (rechts) en de Hr. G. Lelièvre (België) in volle actie tijdens de keuring.

Beste Leo,

Met de door jou aangehaalde uitspraak van een keurmeester: Dat elke vogel evenveel kans maakt om kampioen te worden ben ik het roerend eens. Het volgende wil ik er aan toevoegen: Mits er voldaan is aan de voorwaarden die we kunnen stellen aan de meest ideale vogel. En ja, daar ontbreekt het nog wel eens aan. En hoe komt dat?

Het antwoord lijkt mij vrij eenvoudig. Neem nu eens de kweek van Goulds, spitsstaarten, gordelgrasvinken, deze prachtvinken worden aan de lopende band geproduceerd. Naast enkele koppels van bovengenoemde soorten houdt men er een hele batterij Japanse meeuwen op na. Alleen

maar om zo veel mogelijk jongen op stok te krijgen. Om bijv. de Goulds op kleur te krijgen heeft praktisch elke kweker zijn eigen methode, welke variëren van het toedienen van bepaalde stoffen tot aquariumachtige kooien met een hoge vochtigheidsgraad en warmtegraad. Grootte, tekening, kleur, conditie is schijnbaar niet van belang. We krijgen de indruk dat alleen het aantal jongen bepalend is. Dat op deze manier gefokte Goulds lang geen showvogels zijn kunnen we concluderen aan de uitslagen van verschillende tentoonstellingen. Inderdaad zien we veelal dat het puntengemiddelde van de kleurkanarie hoger ligt als van de exoten. Daar kijkt men de keurmeesters misschien wel eens scheef voor aan, maar neem van mij aan, het merendeel der geëxposeerde tropen zijn koekoeksjongen. Dat wil zeggen de door mij aangehaalde soorten. De meesten van hen hebben het levenslicht aanschouwd in het nest van de Japanse meeuw. Nu wil ik nog niet direct beweren dat dit altijd fout is. Absoluut niet, want het maakt groot verschil of bijv. een jonge Gould het resultaat is van het eerste of zesde soms zevende legsel van de Gouldpop. Mijns inziens, zal het eerste legsel meer krachtiger jongen opleveren als van de laatste legsels. Uiteraard is de Gouldpop geen leggen. Ik weet wel er zijn poppen die aan de lopende band eieren leggen. Zij hebben praktisch geen rustperiode. En dit laatste heeft de kweker zelf in handen. Een vogel van het vrouwelijke geslacht heeft een aantal eifollikels, die uit kunnen groeien tot een vovaardig ei. Maar het is heus niet de bedoeling dat het hele magazijn in een jaar tijd wordt leeggehaald, als je begrijpt wat ik bedoel. Hoe dikwijls krijgen we niet te horen dat een twee- of driejarige pop geen ei meer legt. Verleden jaar was dit mijn beste pop, hoor je dan.

brief Wisseling

Dat kan best, maar die superpop is dan toch heus uitgelegd.

Op de tentoonstellingen worden de bewijzen geleverd van onoordeelkundige kweek, daarbij een foutieve selectie bij het sterk fokken in familieverband, leidt tot het steeds tengerder van bouw worden van de Australische prachtvinken.

Gelukkig is het tij aan het keren, want meerdere liefhebbers leggen zich nu toe tot de kwaliteit en niet de kwantiteit. Zij laten nu zelf de ouderparen hun jongen grootbrengen. Min of meer is men daartoe wel gedwongen, het aanbod gaat de vraag overtreffen. De advertenties van het Australische goed en grote parkieten spreekt boekdelen. Was het voor enkele jaren terug nog zó dat maar raak werd gekocht, die tijd is voorbij. Zowel de liefhebber als de handelaar letten er nu speciaal op dat zij flinke forse vogels bemachtigen. Er is immers keus genoeg.

Hierbij plaats ik de kanttekening: Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald.

Hetzelfde euvel van kleine smalle vogels hebben we ook bij de kleurkanarie meegemaakt. We hebben een periode gehad dat er legio van het kolibriesoort werden geëxposeerd. Door het hanteren van de Standaardseisen op de juiste manier verdwenen deze dwergen. Juist de keurmeester heeft in deze uitwassen een opbouwende taak. Momenteel is de stand van zaken zodanig, dat er zelden een 8 of minder voor de rubriek — grootte — moet worden gegeven. Wel vinden we hier en daar kleurkanaries waarvan de vorm te wensen overlaat. Deze worden dan ook gehonoreerd met 8 of minder punten voor dit onderdeel van het keurbriefje.

Wat de puntenmarge van onze kleurkanarie betreft die is echt niet tussen de 80 en 92 punten. De laatste jaren zijn we er toe overgegaan een slechte vogel met 70, 71, 74 of nog minder punten naar huis te sturen.

De periode dat wij keurden tussen 80 en 92 is verleden tijd. En dit geldt voor elke vogel, een grote parkiet kan ook 70 of 92 punten behalen. Onze zinswijze waarin wij meenden dat de -sport-

er mee gediend was om nooit minder dan 80 punten te geven, hebben we moeten herzien. We kregen veel vogels te zien die beneden de middelmaat bleven. Overigens kunnen dit goede kweekvogels zijn, maar als showvogel horen zij niet op een T.T. thuis. Tot deze gang van zaken heeft in sterke mate bijgedragen het feit, dat de keurmeester meerdere malen de gelegenheid wordt geboden om zijn ervaringen uit te wisselen op de Technische dagen voor het Keurmeesterskorps. Een tentoonstelling waarbij het grootste deel bestaat uit — toppers — zullen en kunnen we bijna niet aantreffen. Dit zou echter wel kunnen als liefhebbers die beschikken over topvogels, de kampioenen van onderlinge, nationale en provinciale tentoonstellingen deze naar de Bondskampioen sturen.

Waarom niet allemaal toppers op een onderlinge tentoonstelling?

Het antwoord is weer vrij simpel. De top wordt immers gevormd door de uitzonderingen. Het zijn juist de uitzonderingen op de regel, in ons geval, die de show maken. Dit is in elke tak van sport te zien. Neem maar als voorbeeld pluimvee, duiven en konijntentoonstellingen. Dieren gefokt naar het ideale type. Daarvoor is nodig specialisatie. We kunnen niet uitblinken in 20 verschillende kleuren of tientallen soorten tropen of parkieten. We mogen ons geukig prijzen dat er Standaardeisen zijn gekomen voor Zebra-vinken en Japanse meeuwen. Nu kan de liefhebber fokken naar de meest ideale vogel. De keurmeester zal hem hierin moeten helpen, door een juiste en voorlichtende beoordeling van zijn vogels. Door samenspel van kweker en keurmeester zal de tijd niet ver verwijderd zijn dat we in deze rijen de toppers naar voren zien komen.

Als laatste deel van ons verhaal, dit nog even. Dat de keurmeesters in een oogwenk de Kampioen (generaal) hebben aangewezen, meen ik te mogen betwijfelen. Dat het oordeel soms snel beslist kan wezen dat kan. Maar dan moet er wel degelijk een duidelijk kwalitatief verschil zichtbaar zijn.

Zelf kan ik mij nog herinneren dat we in het vorige keurseizoen een vol uur bezig zijn geweest om met 6 keurmeesters de Kampioen aan te wijzen. Dit vond zijn oorzaak, doordat wij de beschikking hadden over tientallen topvogels. En ja dan wordt er wel even gepraat alvorens de eindbeslissing valt. Zo'n beslissing kan soms voor liefhebber en keurmeester nog lang een onderwerp van gesprek vormen.

Herman.

De nationale tentoonstelling in Londen

J. J. Hordijk

De nationale tentoonstelling in Londen is evenals bij ons de bondsshow in januari de tentoonstelling waarmee het T.T.-seizoen wordt afgesloten. Zoals velen van u zullen weten werd de T.T. dit jaar in Alexandra palace gehouden. De reden van het verplaatsen van de T.T. naar Alexandra palace zijn er vele, maar de hoofreden was wel de veel hogere kostprijs van Olympia. De zaal van Alexandra palace is bijzonder geschikt voor deze grote T.T. waarin de postuurkanaries en de grasparkieten het hoofddeel uitmaakte.

Op de T.T. waren in het totaal bijna 6000 vogels t.w. ± 1950 grasparkieten, ± 2800 postuurkanaries, ± 800 tropen, ± 250 bastaarden.

De organisatie van deze T.T. was in handen van Cage and Aviary Birds. Hiervoor is een speciaal team van mensen welke geen ander werk doen dan het organiseren van diverse T.T.'s op elk gebied.

De grote hal van „Alexandra Palace” tijdens de tentoonstelling. Foto: Stafffotograaf van „Cage and Aviary Birds”.

Ook beschikt men over zeer veel medewerkers zoals stewards, enz. De aanwijzing in een der functies beschouwt de Engelse kweker als een eer. Het enthousiasme van de Engelse kwekers voor deze T.T. is zeer groot. Ongeveer drie kwartier voor de opening stonden er al vijf à zeshonderd mensen te wachten.

Dikwijls reizen kwekers twee à driehonderd kilometer om deze te zien.

Voor het eerst na het intrekken van het invoerverbod van de parkiet-achtige waren er drie Nederlandse kwekers welke de stoute schoenen aantrokken om de kwaliteit van hun vogels te vergelijken met de Engelse grasparkieten, welke tot de beste ter wereld gelden.

Reeds lange tijd voor de T.T. werd op dit feit de aandacht gevestigd in Cage and Aviary birds.

Het was natuurlijk een uitgemaakte zaak dat Engeland de beste vogels in zijn bezit had.

Van dit laatste feit zijn wij nog steeds overtuigd, maar de afstand tussen de kwaliteit van Engeland en Nederland is aanmerkelijk kleiner dan velen onder ons menen.

Ook werd in Cage and Aviary Birds een artikelje geplaatst over de moeilijkheden die zich zouden voordoen, als wij zouden inzenden met het verschil in standaard van de tentoonstellingskooien. Direct daarop kwamen van alle zijden reacties van mensen die wilde helpen en hun kooien ter beschikking wilde stellen.

Een van deze was de familie Higham, welk aanbod wij gaarne accepteerden.

Bij het inzenden van de vogels waren de kooien van Mrs. Higham al aanwezig met zaad en alle benodigdheden. Niets hebben deze mensen nagelaten om ons bezoek aan Engeland en het inzenden op de T.T. zo aangenaam mogelijk te maken. De kwaliteit van de vogels welke wij op deze tentoonstelling konden bewonderen lag zeer hoog, echter waren er ook veel vogels bij zoals wij ze in Nederland ook bezitten.

Opvallend was bv. dat de kwaliteit van de deersbonten zeer slecht was t.o.v. de andere kleurslagen. Vooral de koppen waren ver beneden peil. Het verbeteren van deze vogels schijnt zelfs in Engeland waar veel meer topvogels zijn dan in andere landen, geen gemakkelijke opgave.

Kampioen van de grasparkieten was een grijs-groene man van Ormerod. De kwaliteit van deze vogel was bijzonder goed, een pracht type met een zeer goede kop. De vogel was gekweekt door H. Brayn.

Opmerkelijk was de kwaliteit van de poppen in alle kleurslagen. Zeer goede koppen en prachtig van type. Persoonlijk geloof ik dat we vooral met de poppen nog ver achterliggen wat de kwaliteit betreft.

Op deze tentoonstelling werden niet veel zeer zware vogels ingezonden terwijl de meeste vogels zeer goed van type waren. Het euvel van een

Wij bieden U vrijblijvend aan

	prijs op aanvraag
Kleurkanaries	12,— p st
Kanariemannen geel	6,50 p st
Kanariepoppen	6,50 ppr
Grijze zebra vinken	7,50 ppr
Witte zebra vinken	10,— ppr
Maskerzebra vinken	12,50 ppr
Zilvervleugel zebra vinken	7,50 ppr
Bruine zebra vinken	4,— ppr
Napoleons	4,— ppr
Zilverbekjes	4,— ppr
Bandvinken	6,50 ppr
Oranjekaakjes	9,— ppr
Mozambiquesijsjes	7,50 ppr
Jap. meeuwjes	7,50 ppr
Staalvinken op kleur	15,— ppr
Dominicaïnwidas op kleur	10,— ppr
Napoleonwevers op kleur	10,— ppr
Oranjewevers op kleur	35,— p st
Groene Kardinalen	12,50 p st
Safraanvinken	25,— p st
Andermanmerels	6,— ppr
Bruinkoportolanen	7,— ppr
Grijze rijstvogels	32,50 ppr
Witte rijstvogels	12,50 p st
Bayawevers op kleur	7,50 p st
Jap. nachtegaalpoppen	15,— p st
Jap. nachtegaal mannen	30,— p st
Blauwvleugelnachtgalen	35,— p st
Zilveroornachtgalen	20,— p st
Mex. kernbijters	15,— p st
Kalabulbuis	15,— p st
Oevermynahs	20,— p st
Hertenmynahs	15,— p st
Pagodamerels	15,— p st
Grijskopspreuwen	17,50 p st
Geelborst vinken	17,50 ppr
Roodkopamadines	135,— p st
Diverse Amazonepapegaaien	250,— ppr
Geelmantellorries	12,50 p st
Jacarinvinken	20,— ppr
Witkeelpaapjes	17,50 p st
Geelkoptroepialen	12,50 p st
Surinaamse glansmerels	17,50 p st
Roodkuifkardinalen	

Mantelkardinalen	17,50 p st
Chin. dwergkwartels	15,— ppr
Rode boskwartels	20,— ppr
Regenkwartels	20,— ppr
Frankolinekwartels	20,— ppr
Diamantduifjes	20,— ppr
Zwartmaskerduifjes	15,— ppr
Staalvleedduifjes	30,— ppr
Zebra duifjes	25,— ppr
Senegalduijjes	25,— ppr
Peruduijjes	30,— ppr
Blauwkopduifjes	30,— ppr
Lachduifjes	20,— ppr
Parelhalsbandduifjes	35,— ppr
Grasparkieten div. kleuren	8,— ppr
Lutinoparkieten	12,50 ppr
Albinoparkieten	12,50 ppr
Deense bonte parkieten	12,50 ppr
Roseicollis	30,— ppr
Agap. fisherieparkieten	45,— ppr
Agap. personataparkieten	55,— ppr
Pruimkopparkiet	40,— ppr
Oranjevleugelparkieten	40,— ppr
Blauwvleugelsperlingparkieten	35,— ppr
Valkparkieten	30,— ppr
Nandayaparkieten	60,— ppr
Roseborstbaardparkieten	60,— ppr
Peruparkieten	70,— ppr
St. Thomasparkieten	45,— ppr
Derbyan parkieten	250,— ppr
Bourksparkieten	100,— ppr
Roodrugparkieten	100,— ppr
Kleine geelkuifkakatoes	135,— p st
Grijze roodstaartpapegaaien	150,— p st
Forstenlorries	150,— ppr

Conditie: niet franco. Rembours. Minimum orders /15,—; verpakking /1,— per kistje. Levende aankomst en kwaliteit gegarandeerd. Onze magazijnen zijn dagelijks geopend tot 5.30 uur. Zondags tot 4 uur.
„WIRIKA”
 Elschotseweg 15, Schiindel, tel. 4104-2355.

„DE WITTE MOLEN”

Specialisten op het gebied van vogelvoerders

GA NU OVER OP WITTE MOLEN PRODUCTEN EN UW RESULTATEN ZULLEN AANZIENLIJK VERBETEREN.

WIMOKRACHT:	Het ideale rui- en wintervoer.
WIMOFOK TOP 55:	Het nog steeds niet geëvenaarde opfokvoer voor alle zaadetende vogels met een verhoogd eiwitpercentage.
UNIVERSEEL:	Het voer met een hoge dosering dierlijk eiwit.
MOULIN MOUETTE:	Vogelgrit met o.a. kalkaardig zeewier en maagkiezel.
DOHYFRAL WM EXTRA VOOR SIERVOGELS:	Het volledig in water oplosbaar vitaminen-sparen-elementenpreparaat van PHILIPS-DUPHAR

Verkrijgbaar bij de speciaalzaken.

DE WITTE MOLEN N.V. MEEUWEN (N.Br.) — telefoon 04165 - 210 - 245

404

INSECTICIDE doodt insecten
 ONSCHADELIJK / GIFVRIJ

zwaar onderlijf en een te ruige broekbevedering kwam niet veel voor.

En nu de resultaten: Allereerst werd Hr. Vreysen eerste in de „Champion breeders class” met een lutino man. In deze klas werden 19 vogels ingezonden van alle lutino-specialisten in Engeland t.w. Mrs. Kirby-Mason, Dabner, Gebr. Dennis, Mrs. Robinson, Joslin, Jackson, Mr. Fulgoni welke vorig jaar de beste vogel ingezonden had.

De keurmeester Mr. Robottom verzekerde ons na afloop in een gesprek over de kwaliteit van de vogels dat deze klas een goede afspiegeling was van de kwaliteit van de lutino's in Engeland.

Later bevestigde Mrs. Kirby-Mason dit toen ik haar mening hierover vroeg. Verder behaalde Hr. Vreysen met een lutino pop een derde plaats in zijn klas terwijl een albino man zesde werd.

Ook deze lutino en albino klas was goed bezet en van zeer goede kwaliteit.

De tweede inzender was de Hr. v.d. Zalm welke met een kobalt man de vierde plaats voor zijn rekening nam.

Ook deze klas was van goede kwaliteit met vogels van de bekende kwekers zoals Muir, Griffiths, Knight. Bij de grijsgroene wist de Hr. van der Zalm beslag te leggen op de zevende plaats.

Deze klas was zeer sterk met o.a. inzendingen van Finey, Ormerod, Fluker, Lt Muir en Lofting. Het aantal vogels in deze klas was elf.

Als derde inzender behaalde ik een zesde plaats in de lutino-klas „Intermediate breeders class”. De klas bestond uit negen inzendingen van goede kwaliteit, kleine vogels maar zeer goed van type. Er werden in deze klas geen Buff type vogels ingezonden maar alle strak bevederde yellow type vogels welke hier dan ook allen de topplaatsen bezetten.

Al met al zijn de inzenders zeer goed uit de bus gekomen met een resultaat waar we twee à drie jaar geleden alleen nog maar van konden dromen. Het staat vast dat de kwaliteit in Nederland veel vooruit is gegaan in de laatste jaren. Volgens mij zijn er meer vogels in Nederland welke in Engeland zeer goed mee kunnen komen, hierbij denk ik bv. aan de donkergroene en twee opaline mannen welke in Gendt werden ingezonden. Echter zijn we er nog lang niet en laten we nu na dit goede resultaat niet naast onze schoenen gaan lopen. Er valt nog veel te verbeteren voor we het peil van de Engelse kwekers bereikt hebben, maar dat het verschil hier niet meer zo enorm groot is als er algemeen werd aangenomen, bewijzen de resultaten.

Ook een ander punt moeten we niet vergeten, de meeste van onze topvogels worden gekweekt uit Engelse importvogels. Hierdoor is de kwaliteits-toename in Nederland groter dan in Engeland, daar dit land op geen enkel land kan terugvallen. Twee dingen hebben wij gezien welke een aanbeveling zouden zijn op onze shows.

Ten eerste de kleurringen welke gebruikt worden in Engeland zijn bijzonder gemakkelijk, daar de vogels niet in de hand behoeven genomen te worden ter controle van het kweekjaar. Dit komt omdat ieder jaar een andere kleur ring uitgegeven wordt. Ook krijgen de vogels voor de keuring geen drinken zodat zij zich niet vuil kunnen maken voor de keuring.

Al met al kunnen wij terugzien op een viertal zeer leerzame dagen waar we met genoeg aan terug kunnen denken. En misschien in de komende jaren kunnen we met meer kwekers dit eerste behaalde succes consolideren of zelfs verbeteren.

ROESTVRIJE METALEN VOORFRONTEN

40-30	1 deur	3 potgaten	f 2,50
50-30	1 deur	3 potgaten	f 3,10
50-40	1 deur	3 potgaten	f 4,15
70-30	2 deurs	6 potgaten	f 4,25
80-40	2 deurs	6 potgaten	f 6,70
100-30	3 deurs	9 potgaten	f 6,20
120-40	3 deurs	met of zonder potgaten	f 9,90
T.T. Kleurken, kool compleet			f 5,95
T.T. Parkietenkool 17 cm diep			f 7,65
T.T. Tropenkool 17 cm diep			f 7,95
Gebogen voorfronten kleurken. en parkieten			f 1,60
Gebogen voorfronten Tropen			f 1,90
Houten broedkooien 3-delig 100-36-24			f 22,50
Houten broedkooien 2-delig 75-36-24			f 19,50

Zending f 50,- franko onder remboers.
 Lie - ca Hobby - Shop Telefoon (04250)- 2 37 07
 Oerlesestraat 146, Tilburg

**Kappelle's
Krachtvoer**
KK
VOOR KANARIES
met honing en levertraan!

Amerik. elektrisch
kwartelbroed-
mach. voor ca.
18 eitjes,
met handleiding
f. 26.-
franko.

VAN WAARDHUIZEN
 Leiderdorp, Valk Boumanweg 204, Tel. 01710-30637

GEZA SEPT

V voorkomt en geneest
virusziekten en infecties.
Een goedkoop en
afdoend middel dat
eenvoudig toegepast kan
worden:
enige druppels aan het
drinkwater toevoegen
is voldoende.

Populierstraat 121-123
 Tel. 070-323930; Den Haag
**W. RUPPE
VAN DER VOORT**

Wij hebben regelmatig in voorraad:
DUIZENDE TROPISCHE VOGELS
 handtamme pagegaalen
 grote en kleine parkieten
 diverse agaporniden
 astrilden, amadines en kwartels
 Bezoekt ons bedrijf, geopend v. 10-19 u.
 Ook op zondag - Maandags gesloten.
 Handelaren en Ver, vraegt prijslijst!

Vogelhandel 't Holthoes
 ZUTPHENSEWEG - LOCHEM

NIEUW

BCP VOLWAARDIG KRACHTVOER
 Voor kanaries en tropische vogels; te voederen naast zaad.

EEN NATUURPRODUKT

VOLWAARDIG door de bereiding uit meest natuurlijke grondstoffen.
VOLWAARDIG door de voorziening in de natuurlijke behoefte van uw vogels
VOLWAARDIG door betere weerstand tegen ziekten; door betere vedervorming; door betere grael.

Indien in uw plaats niet verkrijgbaar; vraag ons het adres
BCP - POSTBUS 20 - WOUDEMBERG

Wissel

De

BONDSKAMPIOENEN

KLEURKANARIES

Stammen 4 vogels E.K. 1967: **Pigment:** P. Coemans, Waspik - Goudisabel 305; **Vetstof:** H. v. Rijen, Dongen - Zalm 382.

1 vogel E.K. 1967: **Pigment:** J. Ackermans, Nuth - Oranje Roodgast 92; **Vetstof:** C. Hermans, Bergen op Zoom - Zalm 51.

Stammen 4 vogels E.K. 1966: **Pigment:** J. Meloen, De Bilt - Goudisabel 353; **Vetstof:** H. v. Rijen, Dongen - Zalm 360.

1 vogel E.K. 1966: **Pigment:** J. Robaan, Goor - Oranje Roodgast 91; **Vetstof:** A. J. v. Dorst, Dongen - Zalm 90+.

VORM-, POSTUUR- EN KUIFKANARIES

1 vogel E.K. 1967: C. J. Strik, Breda - Gloeter 80.

HARZERS

4 vogels E.K. 1967: N. J. de Groot, Leiden - 348.

1 vogel E.K. 1967: T. de Graaf, Lutjelgeest - 84.

WATERSLAGERS

4 vogels E.K. 1967: Th. J. v. Son, Beverwijk - 462.

WILDZANG

1 vogel E.K. 1967: J. v. d. Elshout, Breda - Putter 90.

BASTAARDEN met kanariebloed

4 vogels E.K. 1967: M. Döfl, Den Bosch - Cap.sijs x Kan. 353.

1 vogel E.K. 1967: G. Wirken, Gilze - Groenling x Kan. 90.

1 vogel E.K. 1966: W. H. v. Duyn, Den Haag - Barm.sijs x Kan. 89.

BASTAARDEN zonder kanariebloed

4 vogels E.K. 1967: J. v. Nieuwenhuize, Koudkerk - St. Hel.faz. x Teugelastr. 355.

1 vogel E.K. 1967: W. Vermeulen, Geldrop - Moz.sijs x Groenling 90.

1 vogel E.K. 1966: C. v. d. Ent, Krimpen a/d IJssel - Dr.kl.noon x Jap.m. 90.

GRASPARKIETEN

4 vogels E.K. 1967: B. C. Vreysen, Zundert - Lutino 355.

1 vogel E.K. 1967: P. L. Verbeem, Alkmaar - Grijs-groen 89+.

1 vogel E.K. 1966: A. Dijkman, Alkmaar - Opaline 89.

GROTE PARKIETEN

4 vogels E.K. 1967 of 1966: P. J. Beurskens, Tegelen Bourks 354+.

1 vogel E.K. 1967 of 1966: W. Akkermans, Breda - Roodrug 90.

1 vogel O.K.: W. H. de Bruyn Sr., Bergen - Pennant 90.

PAPEGAAIEN

4 vogels E.K. 1967 of 1966: C. Hillebrand, Rilland-Bath - Ag. Ros. 353.

1 vogel E.K. 1967 of 1966: C. Hillebrand, Rilland-Bath - Ag. Ros. 89.

1 vogel O.K.: E. Scholts, Rotterdam - Ag. Ros. 90.

ZEBRAVINKEN

1 vogel E.K. 1967: M. A. Bouwens, IJmuiden - Zilver Dom. 88+.

1 vogel E.K. 1966: D. A. v. d. Linden, Rotterdam - Bruin 89+.

JAPANESE MEEUWEN

4 vogels E.K. 1967: P. Rook, Capelle a/d IJssel - Bont 353.

1 vogel E.K. 1967: D. J. v. d. Molen, Twello - Wit 88+.

1 vogel E.K. 1966: J. Laport, Rotterdam - Donker-bruin 89.

TROP. VOGELS, VRUCHTEN- EN INS.ETERS

J. Aardoom, Capelle a/d IJssel - Geelvoethoning-zulger 92.

TROP. VOGELS - ZAADETERS

4 vogels E.K. 1967 of 1966: P. v. Nunen, Breda - Aurora-ast. 90.

1 vogel E.K. 1967 of 1966: P. v. Ham, Made - Ceres Amadine 90+.

O.K.: A. H. Paulus, Rotterdam - Pategonische Vink 90.

TROPISCHE DUIVEN

1 vogel E.K. 1967: H. v. Dijk, Geldrop - Diamant-duif 88.

1 vogel E.K. 1966: H. G. v. Rijn, Beest - Diamant-duif 89.

TROPISCHE KWARTELS

1 vogel E.K. 1967: C. Hellemons, Roosendaal - Chin. Dwergkw. 89.

1 vogel E.K. 1966: D. A. M. Koevoets, Krulsland - Cal. Kwartel 90.

BELANGRIJKE MEDEDELINGEN

NIEUWE AFDELINGEN

Het nieuwe jaar zet zich al weer goed in, de navolgende nieuwe afdelingen kunnen we ditmaal weer melden.

Aardenburg, Eindhoven, Geleen, Gramsbergen, Wassenaar, Winterswijk.

POSTUURKANARIECLUB NEDERLAND

Thans is tot oprichting van deze club besloten, met als doel de liefhebbers nader tot elkaar te brengen, bijeenkomsten en tentoonstellingen te houden, met als hoogtepunt de jaarlijkse Bondskampioen.

Nadere inlichtingen worden U gaarne verstrekt door de heer H. Wessels, Kansaalstraat 210, Amsterdam. Tel. 020-12 54 03.

TECHNISCHE DAG HARZER EN WATERSLAGERKEURMEESTERS

Onder leiding van de heer Van Wozik werd het een dag waarop de keurmeesters van beide zangrichtingen weer het een en ander konden opsteken.

Door de meegebrachte vogels welke werden afgeluisterd kon de harzerkeurmeester eens het een en ander aan de weet komen van de waterslagerzang, en de waterslagerkeurmeester van de harzerzang.

Zowel voor de keurmeesters als voor de kwekers werd tevens een belangrijke mededeling gedaan nl. binnenkort zal een grammofoonplaat in de handel komen, met aan de ene zijde het waterslagerlied en aan de andere zijde de toeren afzonderlijk.

Ook was te beluisteren, dat de keurmeesters wel eens teveel vogels voorgezet krijgen voor de keuring. Het aantal van zestig moet niet overschreden worden, daar dit een goede keuring niet bevordert. Dit dus meer aan het adres van de T.T. besturen.

Wegens ziekte kon de heer Wieringa niet aanwezig zijn. Hem werd een fruitmandje gestuurd met de wens dat hij weer spoedig temidden van de keurmeesters mag zijn.

Al met al een leerzame en prettige dag.

P. Huys.

"ANIMALI"

Internationaal Vogel- en Apenpark
Postbus 291 - EINDHOVEN
Tel. (040) 13738 - Giro, 1069257
Algemene Bank Nederland n.v.

Hiermede bieden wij U vrijblijvend aan:
(verzending niet franco, verpakking / 1,-,
minimum orders / 15,-, levende aankomst
gegarandeerd).

Gele man Kanaries	/ 12,- p st
bij 5 stuks	10,- p st
Gele pop Kanaries	6,- p st
bij 10 stuks	5,50 p st
Intensiefrøde man- en pop Kanaries	27,50 p st
bij 5 stuks	25,- p st
Zalmrøde man en pop Kanaries	25,- p st
bij 5 stuks	22,50 p st
Isabelrøde man- en pop Kanaries	25,- p st
bij 5 stuks	22,50 p st
Agatrøde man- en pop Kanaries	25,- p st
bij 5 stuks	22,50 p st
Zilver Isabel en Zilver Agaat	
man- en pop Kanaries	25,- p st
Goud Isabel en Goud Agaat	
man- en pop Kanaries	25,- p st
Bruinrøde man- en pop Kanaries	25,- p st
bij 5 stuks	22,50 p st
Ivoor man- en pop Kanaries	35,- p st
bij 5 stuks	32,50 p st
Extra dieprode	
man- en pop Kanaries	Prijs op aanvraag
Pastei Kanaries,	
Goud, Rood en Zilver	Prijs op aanvraag
Opsal Kanaries,	
mannen	
Opaal verervende	} in Goud, Zilver en Blauw
Kanaries, poppen	
Zilver Opsal	
Kanaries, poppen	
Opaal verervende	} Prijs op aanvraag
Kanaries, mannen	
Bastaard Putters, mannen,	
uttstekende zangers	20,- p st
Rode Kardinaalen	20,- p st
bij 5 stuks	17,- p st
Roodkuif Kardinaal	17,- p st
Japane Nachtgalen, mannen	12,50 p st
bij 10 stuks	10,50 p st
Japane Nachtgalen, poppen	5,- p st
bij 10 stuks	4,50 p st
Grote Gele Mexicaanse Kernbijters	45,- p st
Halsband Ammervinken	20,- p st
Napoleonnetjes	4,- p p
Oranjekaakjes	6,- p p
Muskaatvinken	5,- p p
bij 10 paar	4,- p p
Tijgervinken	5,- p p
Witkopnonnen	8,- p p
Zwartkopnonnen	6,- p p
Grijze Rijstvogels	5,- p p
bij 10 paar	4,- p p
Witte Rijstvogels	32,50 p p
Ekstertjes	4,- p p
Indigovinken	15,- p st
Blauwe Honingzuigers	55,- p p
Zuidamerikaanse Glasspreeuwen	15,- p st
Senegaiduiven	30,- p p
Purperglansmerels	18,- p st
Peruduijjes	30,- p p
Geelspanel Peruduijjes	30,- p p
Kleine Staalvlek Peruduijjes	25,- p p
Carolinaduiven	70,- p p
Japane Meeuwjes	8,- p p
bij 10 paar	6,- p p
Zebraavinken, wit	10,- p p
bij 5 paar	8,- p p
Zebraavinken, grijs	7,- p p
bij 10 paar	5,- p p
Zebraavinken, bruin	8,- p p
bij 10 paar	6,- p p
Zebraavinken, masker	13,- p p
Zebraavinken, zilvervleugel	14,- p p
Napoleonwevers en Oranjewevers,	
op kleur	8,- p p
Grote Textorwevers	12,- p p
Kleine Textorwevers	9,- p p

Dottergele Wevers	8,- p p
Geelouderwids	20,- p st
Staalvinken, op kleur	6,- p p
Dominicaner Wids	15,- p p
Violetvleugel Pionus Amazonen	125,- p st
Halsbandparkieten	20,- p p
bij 5 paar	18,- p p
Rose Borsthaardparkieten	65,- p p
Agapornis Taranta	35,- p p
Agapornis Personata	55,- p p
Agapornis Roseicollis	35,- p p
Grasparkieten	6,- p p
Deense bonte Lutino- en	
Albino Parkieten	12,- p p
Violetparkieten	18,- p p
Regenboogparkieten	25,- p p
Geelmantelkorries, uit buitenvolière	300,- p p
Rode Lorries	Prijs op aanvraag
Vrouwenlorries	Prijs op aanvraag
Purperneklorries	Prijs op aanvraag
Pruipekopparkieten	40,- p p
bij 5 paar	35,- p p
Derbyan Parkieten,	
uit buitenvolière	350,- p p
Roodrugparkieten	120,- p p
Bourzparkieten	120,- p p
Turquoisines	Prijs op aanvraag
Grote Patagonische Parkieten	350,- p p
Valkparkieten	40,- p p
Goudvoorhoofdparkieten	60,- p p
Blauwvleugelparkieten	35,- p p
Vuurvleugelparkieten	60,- p p
Roodkopparkieten	80,- p p
Grote Alexander Parkieten	70,- p p
Nandaya Parkieten	65,- p p
Pracht Rosella's	Prijs op aanvraag
Geelspanel Kitta's	65,- p st
Mexicaanse Langstaartgaalen	200,- p st
Witwangtoerako's	200,- p st
Zwavelborst Toekans, zeer mooi,	
uit buitenvolière	Prijs op aanvraag
Geelvoorhoofd Amazones	125,- p st
Grijze Roodstaart Papegaaien,	
tam met garantie op spreken	150,- p st
bij 3 stuks	140,- p st
Grijze Roodstaart Papegaaien,	
handtam m. garantie op spreken	180,- p st
Mooie, grote chromen Kooi,	
met Grijze Roodstaart Papegaai	200,-
Kleine Geelkuif Kakatoes	125,- p st
Molukken Kakatoes	Prijs op aanvraag
Groenvleugel Ara's	225,- p st
Geelblauwe Ara's	225,- p st
Rode Geelvleugel Ara's	250,- p st
Grote Java Beo's, sprekend	250,- p st
Oevermayna's en Hertenmayna's	15,- p st
Chinese Dwergkwartels	14,- p p
bij 5 paar	11,- p p
Chinese Dwergkwartels, hennen	11,- p p
Zilver Chinese Dwergkwartels	60,- p p
bij 5 paar	55,- p p
Rode Boskwartels	20,- p p
bij 5 paar	18,- p p
Zwarte Francolines	75,- p p
Diamantduiven	20,- p p
bij 5 paar	18,- p p
Grauwe Hokko's	100,- p p
Australische Kuifduiven	75,- p p
Fairy Bluebirds	Prijs op aanvraag
Spitsstaart Amadinen	35,- p p
bij 5 paar	30,- p p
Gordelgraavinken	40,- p p
Witte Chinese Regenkwartels	60,- p p
Verder aan te bieden	
Mooie kleine Capucijn Aapjes	150,- p st
Mooie kleine Bekhoorn Aapjes	95,- p st
Kleine Groene Meerkatten	130,- p st
Kleine Rhesus Aapjes	175,- p st
Blauwe Pauwen — Edwardfazant, haan —	
Gele Goudfazanten — Zilver Bosfazanten —	
Goudfazanten — Lady Amherst Fazanten —	
Zilverfazanten — Blauwe Oorfazanten —	
Elliotfazanten — Glansfazanten — Kroon-	
kranen — Jufferkranen — Sariskranen.	
Smlenteenden — Pijlstaarteenden — Winter-	
talingen — Zomertalingen — Grote Purper-	
rallen — Witte Zwanen — Zwarte Zwanen —	
Nijlganzen en Pool- of Sneeuwganzen.	

Wij vragen te koop: Fretten, alle maten.

JSSSEL

De